2288

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

 კვირა 17 მარტი 1940 წ.

№ 63 (5764)

ფასი 10 კაპ.

გუშინ საქართველოს კ. პ. (ბ) XIII ყრილობამ უდიდესი ყურადღებით მოისმინა საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ანგარიში — ამხ. კ. ჩარკვიანის მოხსენება.

ყრილობა მჭუხარე ტაშით შეხვდა ამხანაგ კ. ჩარკვიანის სიტყვებს იმის შესახებ, რომ საქართველოს ბოლშევიკები თავიანთ მიღწევებს უმადღიან ერთგულ სტალინელს ამხანაგ ლ. ბერიას, რომ საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის მთელი მიღწევები არის ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საკავშირო მთავრობისა და პირადად ამხანაგი სტალინის უდიდესი ყურადღების შედეგი.

ლენინ-სტალინის დიადი დროშით

საქართველოს ბოლშევიკთა XIII ყრილობა, რომელიც აჯამებს ორდენოსანი საქართველოს მშრომელთა მიერ კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში მოპოებულ დიად გამარჯვებებს, მიმდინარეობს უდიდესი ერთსულოვნებისა და ნამდვილი ბოლშევიკური საქმიანობის პირობებში.

დელეგატებმა თავიანთ ყრილობაზე თან მოიტანეს საქართველოს ყოველი პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკის, მთელი ქართველი ხალხის უსაზღვრო სიყვარული ხალხთა ბედნიერების შემქმნელისადმი, — დიდი **სტალინისადმი,** რომელმაც ქართველ ხალხს, ისევე როგორც მთელს მრავალეროვან საბჭოთა ხალხს, მოუტანა სიხარული და ბედნიერება; დელეგატებმა თან მოიტანეს ქართველი ხალხის გულითადი სიყვარული დიდი სტალინის სახელოვანი მოწაფის ამხანაგ **ლავრენტი ბერიასადმი,** რომლის ხელმძღვანელობითაც აყვავდა და გაიფურჩქნა ორდენოსანი საქართველო. ეს დიადი სიყვარული მთელი თავისი ძალით იგრძნობა ყრილობაზე. შშობლიური სტალინის სახელის ყოველ ხსენებას, ამხანაგ ლ. პ. ბერიას სახელის ხსენებას დელეგატები ეგებებიან მჭუხარე, ხანგრძლივი ოვაციებითა და ამაღელვებელი შეძახილებით დიდი სტალინისა და მისი უახლოესი თანამებრძოლების პატივსაცემად. მთელი დარბაზი ზანზარებდა ქარიშხალისებური ტაშისაგან, როდესაც არჩეულ იქნა საპატიო პრეზიდიუმი, და შემდეგ, როდესაც შემოვიდა წინადადება ყრილობის საპატიო თავმჯდომარედ დიდი **სტალინის** არჩევის შესახებ. დიდხანს არ შეწყვეტილა აღფრთოვანებული ოვაციები, როდესაც წაკითხულ იქნა ამხანაგ სტალინისადმი მისასალმებელი დეპეშის ტექსტი.

ყრილობის გუშინდელი დილის სხდომაზე დელეგატებმა უდიდესი ყურადღებით მოისმინეს საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხანაგ **კ. ნ. ჩარკვიანის** ვრცელი და ღრმა შინაარსიანი მოხსენება, რომელშიაც შეჯამებულია საქართველოს კომუნისტური პარტიის მიერ ლენინ-სტალინის პარტიის XVIII ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა და ამხანაგ სტალინის ბრძნულ მითითებათა განხორციელებისათვის ბრძოლაში მოპოებული შესანიშნავი წარმატებანი და დასახულია საქართველოს ბოლშევიკების შემდგომი საბრძოლო ამოცანები.

ამხანაგ სტალინის მოხსენება საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობაზე, რომელშიც მოცემულია საერთაშორისო ვითარებისა და ჩვენი ქვეყნის საშინაო მდგომარეობის გენიალური ანალიზი, წარმოადგენს ბოლშევიკური პარტიის სამოქმედო პროგრამას. მიჰყვებოდა რა ამ გენიალური პროგრამით ნაჩვენებ გზას, ჩვენმა ქვეყანამ უკანასკნელ პერიოდში მოიპოვა ახალი მსოფლიო-ისტორიული გამარჯვებანი. საბჭოთა მთავრობის სტალინურმა საგარეო პოლიტიკამ უზრუნველჰყო მშვიდობიანობა საბჭოთა ხალხისათვის. სსრ კავშირის მიერ გერმანიასთან მეგობრული ურთიერთობის დამყარება იყო მძლავრი ლახვარი ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალისტთა მიმართ, რომლებიც შეჩვეულნი არიან სხვისი ხელით ნარის გლეჯას. საბჭოთა კავშირმა მეგობრული ურთიერთობა დაამყარა აგრეთვე თავის დასავლეთელ მეზობლებთან — ესტონეთსა, ლატვასა და ლატვიასთან. ჩვენმა წითელმა არმიამ სახელოვნად შეასრულა თავისი ისტორიული მისია, გაანთავისუფლა რა პოლონელი პანების უღლისაგან დასავლეთ უკრაინისა და დასავლეთ ბელორუსიის 13 მილიონი მშრომელი. წითელმა არმიამ გმირულად დაიცვა საბჭოთა იარაღის ღირსება აგრეთვე ფინეთის თეთრგვარდიელებთან ბრძოლაში, გაანგრია რა იმ სიმაგრეთა ხაზი, რომლებიც ბურჟუაზიული ქვეყნების საუკეთესო სამხედრო სპეციალისტებს აუღებლად მიაჩნდათ. საზავო ხელშეკრულება სსრ კავშირსა და ფინეთს შორის, რომელიც დაიდვა 12 მარტს მოსკოვში, სპობს ომის უაღრესად საშიშ კერას ჩრდილო ევროპაში და უზრუნველჰყოფს სსრ კავშირის ჩრდილო-დასავლეთი საზღვრების უშიშროებას.

ლენინ-სტალინის პარტიის XVIII ყრილობის ისტორიული გადაწყვეტილებებითა და დიდი სტალინის ბრძნული მითითებებით შეიარაღებულმა საბჭოთა ხალხმა უდიდესი გამარჯვებები მოიპოვა აგრეთვე ქვეყნის შიგნით, სახალხო მეურნეობის აღმავლობისათვის, სოციალიზმიდან კომუნიზმში თანდათანობით გადასვლისათვის ბრძოლაში.

საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის მუშაობა საანგარიშო პერიოდში განსაზღვრული იყო საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობის გადაწყვეტილებებით. ასრულებდა რა ამ გადაწყვეტილებებს, საქართველოს კომუნისტურმა პარტიამ მოიპოვა ახალი თვალსაჩინო წარმატებანი ჩვენი მრეწველობისა და სოციალისტური სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების საქმეში, მშრომელთა კეთილდღეობისა და კულტურული დონის ამაღლების საქმეში. ამხ. კ. ჩარკვიანმა მრავალრიცხოვანი დამაჯერებელი ფაქტებითა და ციფრებით დაასაბუთა საანგარიშო პერიოდში საქართველოს სახალხო მეურნეობის განუხრელი აღმავლობა, კულტურისა და ხელოვნების აყვავება.

საქართველოს პარტიული ორგანიზაციების უდიდესი უმრავლესობა საანგარიშო პერიოდში წარმატებით ახორხებდა შეეხამებინა პარტიული მუშაობა სამეურნეო საქმიანობასთან. ამით აიხსნება ის, რომ სახალხო მეურნეობაში მოპოებულ გამარჯვებებთან ერთად საანგარიშო პერიოდში უდიდესი წარმატებებია მოპოებული პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის გაუმჯობესების საქმეში. რაიონების დაწვრილერთეულება, რამაც ხელმძღვანელობა მიუახლოვა სამუშაოს, მრავალრიცხოვანი ახალი, უნარიანი კადრების აღზრდა და მათი გაბედული დაწინაურება ხელმძღვანელ სამუშაოებზე სტალინური პრინციპის მიხედვით, პარტიაში ათასობით მოწინავე, ლენინ-სტალინის პარტიის საქმისადმი უსაზღვროდ ერთგული ადამიანების მიღება, პარტიული პროპაგანდის გადაჭრით გაუმჯობესება, რასაც ხელი შეუწყო საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის სტალინურმა სახელმძღვანელომ, — ყველაფერი ეს საქართველოს კომუნისტური პარტიის მიერ მიღწეულ იქნა საკ. კ. პ. (ბ) სტალინური ცენტრალური კომიტეტის მტკიცე ხელმძღვანელობით, შშობლიური სტალინის მითითებათა განუხრელად გატარებით, მუშაობის იმ სტალინური სტილის მეოხებით, რომელიც საქართველოს პარტიულ ორგანიზაციებში დაამკვიდრა ამხანაგმა ლ. პ. ბერიამ.

საქართველოს ბოლშევიკებმა გაანადგურეს ხალხის საზიზღარ მტერთა — ტროცკისტ-ბუხარინელ ნაძირალთა და ბურჟუაზიულ ნაციონალისტთა ძირითადი ბუდეები და შეუქმნეს ქართველ ხალხს შემდგომი წინსვლისა და გაფურჩქვნის პირობები. ამიტომ არის, რომ ასე ძლიერ უყვარს ხალხს თავისი კომუნისტური პარტია, ეს სიყვარული ხალხმა გამოჰხატა შშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებში, როდესაც მთელმა ქართველმა ხალხმა უმაგალითო ერთსულოვნებით მისცა ხმა კომუნისტთა და უპარტიოთა სტალინური ბლოკის კანდიდატებს.

საქართველოს ბოლშევიკები ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის ღირსეული რაზმია. მათ წარმატებით შეასრულეს, და ეჭვი არ არის, რომ შემდეგშიაც წარმატებით შეასრულებენ სტალინური ცენტრალური კომიტეტის მითითებებს, ხალხთა საყვარელი ბელადისა და მასწავლებლის დიდი **სტალინის** მითითებებს.

ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ვოლოგდის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტისა და ქალ. ვოლოგდის მე-23 სკოლისათვის ამხ. ვ. მ. მოლოტოვის სახელის მიკუთვნების შესახებ

დაკმაყოფილებულ იქნას ვოლოგდის საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა თხოვნა, და მიეკუთვნოს ვოლოგდის სახელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტსა და ქალ. ვოლოგდის მე-23 სკოლას ამხ. **ვ. მ. მოლოტოვის** სახელი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
მ. კალინინი

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
ა. გოტკინი

მოსკოვი, კრემლი
1940 წლის 15 მარტი.

მდინარე ენგურს კალაპოტს უცვლიან

(ზუგდიდი, ტელეგრაფით „კომუნისტის“ კორესპონდენტისაგან)

უხსოვარი დროიდან მდინარე ენგურს არაერთხელ აუკლია და წაუღეკავს სოფელ განმეხურის შშრომელთა ოჯახები. ვინ იცის, რამდენი მხვერპლი, რამდენი უბედურება მოჰყოლია ენგურის ადიდებას, მის გულზვიადობას, მაგრამ არავის გაუბედნია ენგურისთვის კალაპოტის შეცვლა, მისი შებოჭვა. ახლა, გმირობისა და ძიძაცობის სტალინურ ეპოქაში, უზბეკი ხალხის მიერ ფერგანის არხის შშენებლობის სარეკორდო მოკლე ვადაში შესრულებით აღფრთოვანებულმა ზუგდიდის რაიონის კოლმეურნეებმა გადასწყვიტეს საკუთარი ძალებითა და საშუალებებით კალაპოტი შეუცვალონ ენგურს.

15 მარტს, საკ. კ. პ. (ბ) XIII ყრილობის გახსნასთან დაკავშირებით, ენგურის კალაპოტის შეცვლის შშენებლობაზე დროშებითა და სიმღერებით მოვიდა რაიონის 2 ათასზე მეტი კოლმეურნე. ისინი შეიკრიბნენ მუშაობის დაწყების წინ სახელდახელო მიტინგზე და მისასალმებელი დეპეშა გაუგზავნეს საქართველოს ბოლშევიკების XIII ყრილობას. მათ პირობა დასდეს ფერგანული მეთოდების გამოყენებით უზრუნველჰყონ შშენებლობის ვადაზე ადრე დამთავრება.

შშენებლობის ადგილზე გაყვანილია სატელეფონო ხაზი, გახსნილია სავაჭრო წერტები, რომლებიც უზრუნველჰყოფენ კოლმეურნეებს პირველი მოხმარების საგნებით. რაიონული გაზეთი „მებრძოლი“ ყოველდღიურად გამოუშვებს სპეციალურ ფურცლებს. ენგურისათვის კალაპოტის შეცვლის სამუშაოებზე ყოველდღიურად გამოვა 2 ათასი კოლმეურნე. პირველი აპრილიდან ენგური დაიწყებს ახალ კალაპოტში დინებას.

დ. კალანდია

საქართველოს კ. პ. (ბ) XIII ყრილობა

16 მარტის დილის სხდომის დღიური

ყრილობის 16 მარტის დილის სხდომაზე საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებით გამოვიდა საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ამხანაგი **კ. ნ. ჩარკვიანი,** რომელსაც დელეგატები გულთბილად შეხვდნენ.

დიდი ყურადღებით მოსმენილ ვრცელ მოხსენებაში დაწვრილებით იყო გაშუქებული საქართველოს პარტიული ორგანიზაციების მუშაობა საანგარიშო პერიოდში.

მოხსენების დასაწყისში შეჩერდა რა სსრ კავშირის საერთაშორისო მდგომარეობის საკითხებზე, ამხანაგმა ჩარკვიანმა შემდეგ ილაპარაკა იმ მუშაობაზე, რომელიც შესრულებულ იქნა მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის დარგში, შშრომელთა კულტურული დონისა და კეთილდღეობის შემდგომი აღმავლობის დარგში. ყრილობა მჭუხარე ტაშით შეხვდა ამხანაგ ჩარკვიანის სიტყვებს იმის შესახებ, რომ საქართველოს პარტიული ორგანიზაციების ყველა წარმატებანი შედეგია ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საკავშირო მთავრობის და პირადად ამხანაგ **სტალინის** უდიდესი ყურადღებისა.

თავიანთ მიღწევებს საქართველოს ბოლშევიკები უმადლიან ერთგულ სტალინელს ამხანაგ **ბერიას,** რომელმაც ისინი აღზარდა პარტიისა და დიდი **სტალინისადმი** უსაზღვრო ერთგულების სულისკვეთებით.

ამხანაგი ჩარკვიანი დაწვრილებით ჩერდება საქართველოს სსრ რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის ცალკეული დარგების მუშაობაზე.

წლითიწლობით მატულობს სამრეწველო პროდუქციის გამოშვება. რესპუბლიკური, საკავშირო-რესპუბლიკური და საკავშირო სამრეწველო სახალხო კომისარიატების საწარმოებმა 1939 წელს საერთო პროდუქციის გამოშვების საწარმოო პროგრამა 102,9 პროცენტით შეასრულეს.

გარკვეული წარმატებები მიღწეულია ქვანახშირის ამოღების დარგში, გაიზარდა შრომის ნაყოფიერება, განუხრელად იზრდება ნავთის ამოღება. საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა სერიოზული ყურადღება დაუთმო ადგილობრივი მოსახლეობიდან ნავთის მუშაკთა კადრების შექმნის საკითხს.

ჯერ კიდევ ჩამორჩება მარგანეცის მრეწველობა, რომელიც თვიდან თვემდე არ ასრულებს საწარმოო დავალებებს. ამ ჩამორჩენის ერთ-ერთი ძირითადი მიზეზია ის, რომ ჭიათურის პარტიული ორგანიზაციამ საკმაო დახმარებას არ უწევს მარგანეცის ტრესტს.

ამხანაგი ჩარკვიანი თავის მოხსენებაში შეჩერდა ადგილობრივი სატყეო, კვების, მსუბუქი და საფეიქრო მრეწველობის და სარეწაო კოოპერაციის მუშაობაზე.

ძალიან ბევრია მატერიალური და შრომითი რეზერვები, რომლებიც ჯერ კიდევ ელიან თავის გამოყენებას. საწარმოებში საკმაოდ არ არის გაშლილი სტახანოვური მოძრაობა, მრეწველობის ცალკეულ დარგებში სუსტად ვითარდება მრავალდაზგოსანთა მოძრაობა, ჯერ კიდევ დიდია მუშახელის დენადობა, მთელ რიგ საწარმოებში დაბალია შრომის დისციპლინა.

— ჩვენს საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს, აგრეთვე საწარმოო პირველადი პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს, — ამბობს ამხანაგი ჩარკვიანი, — უნდა ახსოვდეთ, რომ ადმინისტრაციის საქმიანობისათვის კონტროლის გაწევის უფლების განხორციელება მრეწველობის მუშაობის გაუმჯობესების უმნიშვნელოვანესი საშუალებაა.

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებაში დიდი ადგილი დაიკავა რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის საკითხებმა.

საანგარიშო პერიოდს ახასიათებს საქართველოს სოციალისტური სოფლის მეურნეობის შემდგომი აღმავლობა. განუხრელად გრძელდება კოლმეურნეობათა ორგანიზაციულ-პოლიტიკური და სამეურნეო განმტკიცება და ამ საფუძველზე წლითიწლობით იზრდება კოლმეურნე გლეხობის შეძლებულობა.

თუ 1938 წლის 1 მაისისათვის კოლმეურნეობებში გაერთიანებული იყო გლეხურ მეურნეობათა 79,9 პროცენტი, 1940 წლის 1 იანვრისათვის კოლმეურნეობებში გაერთიანებული იყო ყველა გლეხურ მეურნეობათა 92,3 პროცენტი.

ამხანაგი ჩარკვიანი ლაპარაკობს კოლმეურნეობათა შემდგომი განმტკიცების საქმეში „კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მიწების განიავებისაგან დაცვის ღონისძიებათა შესახებ“ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილების გადამწყვეტ მნიშვნელობაზე და ჩერდება საკოლმეურნეო მშენებლობის დარგში დამახინჯებათა შემთხვევებზე, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა საქართველოს კოლმეურნეობებში.

აშუქებს რა კოლმეურნეთა შეძლებულობის განუხრელ ზრდას, მომხსენებელს მოჰყავს ციფრები და ფაქტები.

ლაპარაკობს რა ციტრუსებზე, ამხანაგი ჩარკვიანი ჩერდება რესპუბლიკაში მათი შემდგომი განვითარების მდიდარ პერსპექტივებზე. საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახკომსაბჭო სახავენ 1944 წლის დამლევისათვის ციტრუსების პლანტაციათა ფართობი აიყვანონ 40.000 ჰექტარამდე, ე. ი. ხუთი წლის განმავლობაში გაადიდონ იგი ორჯერ და უფრო მეტად.

— ჩვენ შესაძლებლობა გვაქვს უახლოეს წლებში მივცეთ საბჭოთა კავშირს ციტრუსოვანთა ნაყოფი არა ასეული მილიონობით — ეს ცოტაა, არამედ მილიარდობით, — ამბობს ამხანაგი ჩარკვიანი და მის ამ სიტყვებს მთელი დარბაზი ტაშით ხვდება.

მომხსენებელი ლაპარაკობს ჩაის, ევკალიპტების, მევენახეობის, მეხილეობის, თამბაქოს და სოფლის მეურნეობის სხვა დარგების განვითარების ამოცანათა შესახებ.

მოხსენებაში დიდი ადგილი დაეთმო მეცხოველეობის აღმავლობის საკითხებს.

დაახასიათა რა მუშების, კოლმეურნეებისა და ინტელიგენციის მატერიალური და კულტურული დონის შემდგომი ზრდა, როგორც საქართველოს მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის განუხრელი აღმავლობის შედეგი, ამხანაგი ჩარკვიანი გადადის პარტიული მუშაობის საკითხებზე.

საანგარიშო პერიოდს ახასიათებს საქართველოს პარტიული ორგანიზაციების შემდგომი ზრდა და განმტკიცება, ახალი კადრების გაბედული დაწინაურება, პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის აღმავლობა.

კადრების შერჩევის, დაწინაურებისა და განლაგების შესახებ ამხანაგი ჩარკვიანი აღნიშნავს, რომ ამ დარგში საქართველოს კ. პ. (ბ) ც. კ-მა, ამხანაგ **სტალინის** მითითებათა განხორციელებით, დიდი მუშაობა ჩაატარა. საანგარიშო პერიოდში ხელმძღვანელ პარტიულ, საბჭოთა ადმინისტრატიულ და სამეურნეო სამუშაოზე დაწინაურა 3.582 კაცი, მათ რიცხვში 2.258 კაცი—პარტიის XVIII ყრილობის შემდეგ.

საქართველოს პარტიული ორგანიზაციები საანგარიშო პერიოდში გაიზარდნენ 119,5 პროც. ამ ხნის განმავლობაში 49,7 პროც. გაიზარდა პირველადი პარტორგანიზაციების ქსელი. პარტიული ორგანიზაციების ზრდა განსაკუთრებით გაძლიერდა საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობის შემდეგ. ამ დროიდან 1940 წ. 1 მარტამდე საქართველოში პარტიის რიგებში მიღებულია 15.788 კაცი, პარტიის წევრობის კანდიდატებად—28.822 კაცი.

საქართველოს პარტორგანიზაციებმა დიდი მუშაობა ჩაატარეს საკ. კ. პ. (ბ) რიგებში მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის სტახანოველებისაგან, ინტელიგენციის საუკეთესო წარმომადგენლებისაგან მოწინავე ადამიანების შერჩევისათვის.

მიუხედავად ამისა, პარტიის ზრდაზე ხელმძღვანელობაში არის ნაკლოვანებანი. ზოგიერთი პირველადი პარტორგანიზაციები, რაიკომები და ქალაქკომები არ ზრუნავენ ამ ზრდის რეგულირებაზე, რამაც მიგვიყვანა, მაგალითად, პარტიაში მიღებულ წამყვანი პროფესიების მუშათა პროცენტის შემცირებამდე. მიუხედავად საქართველოს კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მიერ მიღებული ზომებისა, ზოგიერთს პარტორგანიზაციებში კვლავ ადგილი აქვს პარტდოკუმენტების გაცემის დაგვიანებას და ა. შ.

ამხანაგმა ჩარკვიანმა თავის მოხსენებაში დიდი ყურადღება დაუთმო პარტიული პროპაგანდის საკითხებს.

აღნიშნა რა ლექციებისა და კონსულტაციების რაოდენობისა და ხარისხის ზრდა, მომხსენებელი შეჩერდა პარტიის ისტორიისა და თეორიის დამოუკიდებლად შემსწავლელ ამხანაგთათვის დახმარების საქმეში, აგრეთვე წრეების მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებებზე.

ლაპარაკობს რა სააგიტაციო მუშაობის შესახებ, ამხანაგი ჩარკვიანი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ საჭიროა განმტკიცდეს და გაფართოვდეს ამ დარგში არსებული წარმატებები, რომლებიც მიღწეულია შშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების პერიოდში.

ამხანაგი ჩარკვიანი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ პარტიის საქალაქო და რაიონულმა კომიტეტებმა ყოველმხრივი დახმარება უნდა გაუწიონ იმ ამხანაგებს, რომლებიც პირველად არიან არჩეულნი ხელმძღვანელ პარტიულ სამუშაოზე.

შემდეგ მოხსენებაში გამოხატულება ჰპოვეს კომკავშირზე პარტიული ხელმძღვანელობის, მასობრივ-თავდაცვითი და ფიზკულტურული მუშაობის შემდგომი გაძლიერების საკითხებმა.

თავისი მოხსენების დასასრულ ამხანაგი ჩარკვიანი ჩერდება შშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების შედეგებზე, რომლებიც წარმოადგენენ სტალინური კონსტიტუციის საფუძველზე ქვეყნის პოლიტიკური დემოკრატიზაციის ნათელ გამოხატულებას.

ამხანაგ ჩარკვიანის სიტყვებს იმის შესახებ, რომ თბილისის საქალაქო საბჭოს დეპუტატებად ერთხმად არჩეულ იქნენ სოციალიზმის გამარჯვებათა სულისჩამდგმელი დიდი **სტალინი** და მისი ერთგული თანამებრძოლნი ამხანაგები მოლოტოვი და ბერია, დელეგატები ხვდებიან მჭუხარე ტაშით და ფეხზე ამდგარნი მართავენ ოვაციას შშობლიური **სტალინის** პატივსაცემად.

ამხანაგი ჩარკვიანი, ამთავრებს რა მოხსენებას ხანგრძლივი ტაშის გრიალში, ამბობს:

—საქართველოს ბოლშევიკები **ლენინ-სტალინის** დიადი პარტიის ერთგული, მებრძოლი რაზმია. ისინი ღირსეულად ასრულებდნენ და კვლავ შეასრულებენ კომუნიზმისათვის თავდადებულ მებრძოლთა მოვალეობას პარტიის, ხალხის წინაშე, ბელადის, მასწავლებლის, მეგობრისა და მამის ამხანაგ **სტალინის** წინაშე.

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენების შემდეგ ყრილობამ მოისმინა ამხ. ნინო ჩარკვიანის მოხსენება სარევიზიო კომისიის მუშაობის შესახებ.

○

ყრილობის დილის სხდომაზე დაიწყო კამათი მოხსენებათა გამო.

კამათში გამოვიდნენ აფხაზეთის სსრ სახკომსაბჭოს თავმჯდომარე ამხ. **კ. ჭიჭინაძე** და ამიერ-კავკასიის რკინიგზის უფროსი ამხ. **გ. კიკნაძე.**

16 მარტის საღამოს სხდომის დღიური

16 მარტის საღამოს სხდომაზე საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის მოხსენებათა გამო გამართულ კამათში გამოვიდნენ ამხანაგები: დ. ცირეკიძე — საქართველოს კ. პ. (ბ) თელავის რაიკომის მდივანი, გ. დანელიანი — საქართველოს კ. პ. (ბ) ახალქალაქის რაიკომის მდივანი, შ. დავითაია — საქართველოს კ. პ. (ბ) გეგეჭკორის რაიკომის მდივანი, ს. იშხანოვი — საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მდივანი, ე. ტაკიძე — საქართველოს კ. პ. (ბ) მახარაძის რაიკომის მდივანი, გ. ნარსია — საქართველოს კ. პ. (ბ) ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის მდივანი, ვ. ცხოვრებაშვილი — საქართველოს კ. პ. (ბ) სამხრეთ-ოსეთის საოლქო კომიტეტის მდივანი, გ. ჩაჩიბაია — საქართველოს კ. პ. (ბ) ზუგდიდის რაიკომის მდივანი, ი. მონიავა — სსრ კავშირის კავშირგამბმულობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებული.

ამით დამთავრდა საღამოს სხდომა.

○

დღეს დილის 11 საათზე გაგრძელდება კამათი საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენებათა გამო.

საქართველოს მშრომელები მხურვალედ მიესალმებიან ბრძნულ სტალინურ სამშვიდობო პოლიტიკას

თბილისის ფაბრიკა-ქარხნებში

მესამე დღეა თბილისის ფაბრიკა-ქარხნებში გრძელდება კრებები, მიტინგები და საუბრები საბჭოთა კავშირსა და ფინეთს შორის დადებული საზავო ხელშეკრულების შესახებ. მუშები ეცნობიან საზავო ხელშეკრულების შინაარსს, ერთხმად იწონებენ მას და გამოსთქვამენ კმაყოფილებას საბჭოთა მთავრობის ბრძნული სტალინური სამშვიდობო პოლიტიკის ამ მორიგი ბრწყინვალე გამარჯვებით.

დიდი ინტერესით მოისმინეს მუშებმა ცნობა საბჭოთა იიბორგის შესახებ.

ფინეთთან საზავო ხელშეკრულების დადებამ, რომელსაც თბილისის შშრომელები აფასებენ, როგორც ომის გაჩაღებული იმპერიალისტების სამარცხვინო დამარცხებას, შრომითი ენტუზიაზმის ახალი აზვირთება გამოიწვია თბილისის საწარმოებში. ფეხსაცმლის პირველ ფაბრიკაში, აბრეშუმსაქსოვ ფაბრიკაში, 26 კომისრის სახელობის ქარხანაში და მთელ რიგ სხვა საწარმოებში მუშებმა იკისრეს საწარმოო გეგმების ვადაზე ადრე შესრულება და პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის ბრძოლის შემდგომი გაძლიერება.

ᲛᲘᲢᲘᲜᲒᲔᲑᲘ ᲖᲔᲡᲢᲐᲤᲝᲜᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜᲨᲘ

(„ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ“ ᲙᲝᲠᲔ ᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘᲡᲐᲒᲐᲜ)

ზესტაფონის შშრომელებში დიდი სიხარული გამოიწვია ცნობამ ფინეთთან საზავო ხელშეკრულების დადების შესახებ. ფერო-შენაღნობთა ქარხანაში ამ ცნობის მიღების გამო შესდგა დიდი მიტინგი, სადაც მუშებმა ერთხმად იკისრეს: პირველი კვარტალის გეგმის ვადაზე ადრე შესრულება, ელექტროენერგიის მომჭირნეობით ხარჯვა და შრომის ნაყოფიერების გაზრდა.

დიდი მიტინგი გაიმართა აგრეთვე რკინიგზის ზესტაფონის კვანძზე. ამ მიტინგზე სიტყვით გამოსულმა მეშინელემ გ. ცქიტიშვილმა და გამსინჯველმა პ. ჭყოიძემ იკისრეს ფრიადზე ჩაბარონ თავდაცვა-ავიაქიმის ნორმები, აქტიურად იმუშაონ ქვეყნის თავდაცვუნარიანობის განსამტკიცებლად და გადაჭარბებით შეასრულონ გეგმები. ასეთივე ვალდებულებები იკისრეს დ. საცერაძემ, ს. ცერცვაძემ და პ. კვირიკაძემ.

რაიონის სოფლებსა და წარმოება-დაწესებულებებში კვლავ გრძელდება მიტინგები.

ვ. ᲒᲝᲒᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲛᲘᲢᲘᲜᲒᲔᲑᲘ ᲥᲐᲠ. ᲪᲮᲐᲙᲐᲘᲐᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲐ-ᲓᲐᲬᲔᲡᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲔᲑᲨᲘ

(„ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ“ ᲙᲝᲠᲔ ᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘᲡᲐᲒᲐᲜ)

ცხაკაიას რაიონის მშრომელებში საყოველთაო კმაყოფილება და სიხარული გამოიწვია ცნობამ საბჭოთა კავშირსა და ფინეთს შორის საზავო ხელშეკრულების დადების შესახებ. ცნობის მიღებისთანავე ქალაქის წარმოება-დაწესებულებებში მოეწყო სახელდახელო მიტინგები და კრებები. მიტინგებზე და კრებებზე გამოსული ორატორები აღნიშნავდნენ წითელი არმიის დამსახურებას ჩვენი დიადი ქვეყნის წინაშე და მოუწოდებდნენ შშრომელებს საწარმოო დავალებების შესრულებისათვის მუშაობის კიდევ უფრო ფართოდ გაშლისაკენ და ადგილებზე თავდაცვითი მუშაობის შემდგომი გაძლიერებისაკენ.

მოდის ცნობები, რომ რაიონის სოფლებშიც ყველგან დიდი კმაყოფილებითა და სიხარულით შეხვდნენ ფინეთთან საზავო ხელშეკრულების დადებას, რაც ჩვენი მთავრობის სტალინური სამშვიდობო პოლიტიკის ბრწყინვალე გამარჯვებაა.

Ვ. ᲙᲐᲚᲐᲜᲓᲐᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲯᲧᲘᲑᲣᲚᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲠᲝᲔᲚᲜᲘ ᲡᲘᲮᲐᲯᲕᲐᲡ ᲘᲫᲚᲔᲕᲘᲐᲜ

(„ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ“ ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘᲡᲐᲒᲐᲜ)

ტყიბულის შშრომელები უდიდესი კმაყოფილებითა და სიხარულით შეხვდნენ ცნობას ფინეთთან საზავო ხელშეკრულების დადების შესახებ. 16 მარტს მაღაროებსა, წარმოებებსა და კოლმეურნეობებში შესდგა ხალხმრავალი მიტინგები. დიდი მიტინგი შესდგა ლენინის სახელობის მაღაროში, სადაც მოხსენებით გამოვიდა საქ. კ. პ. (ბ) ტყიბულის რაიკომის მდივანი ამხ. პ. ბაქრაძე. მიტინგზე გამოსულები: ამხ. ვლ. ხუციძე, ალ. გიორგაძე, ი. კამენეევი, ინ. ნაჭყებია და სხვ. აღნიშნავდნენ საბჭოთა კავშირის სამშვიდობო პოლიტიკის ბრწყინვალე გამარჯვებას, რაც მიღწეულია დიდი სტალინის ხელმძღვანელობით.

მაღაროებში გამართულ მიტინგებზე მუშებმა ახალი საწარმოო ვალდებულებები იკისრეს. სტახანოველმა ამხ. ალ. გიორგაძემ იკისრა ქვანახშირის დატვირთვის წლიური გეგმის ხუთ თვეში შესრულება.

ტყიბულის მაღაროელებმა მიიღეს საერთო ვალდებულება — ერთი თვით ადრე შეასრულონ ქვანახშირის ამოღების 1940 წლის გეგმა.

დ. ᲡᲐᲑᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

გაიხსნა მოსკოვის VIII საოლქო და VII საქალაქო გაერთიანებული პარტიული კონფერენცია

15 მარტს კავშირთა სახლის სვეტებიან დარბაზში გაიხსნა მოსკოვის VIII საოლქო და VII საქალაქო გაერთიანებული პარტიული კონფერენცია.

კონფერენცია გახსნა საკ. კ. პ. (ბ) მოსკოვის კომიტეტისა და მოსკოვის საქალაქო კომიტეტის მდივანმა ამხ. ა. ს. შჩერბაკოვმა. თავის შესავალ სიტყვაში მან ხაზგასმით აღნ

პარიზის კომუნის დღე რემედასის საერთაშორისო დღეა

ხვალ სრულდება 69 წელი მას შემდეგ, რაც მუშათა კლასმა პირველად კაცობრიობის ისტორიაში ხელში აიღო სახელმწიფო ძალაუფლება და მოუწოდა მასებს სახელმწიფოს მშენებლობაში უშუალო მონაწილეობისაკენ.

„კომუნის საქმე — ეს სოციალური რევოლუციის საქმეა, მშრომელთა სრული პოლიტიკური და ეკონომიური განთავისუფლების საქმე, ეს მთელი მსოფლიო პროლეტარიატის საქმეა. და ამ აზრით იგი უკვდავია". (ლენინი).

პარიზის კომუნის საქმე უკვდავია. კომუნარების გმირული ბრძოლა უკვდავი ძეგლია კაცობრიობის განმათავისუფლებელი ბრძოლების ისტორიაში. მშრომელი მასების გულში სამუდამოდ აღიბეჭდა ხსოვნა გმირი კომუნარებისა, რომლებიც მკერდით იცავდნენ მშობლიური ქალაქის მიწის თვითეულ მტკაველს.

საერთაშორისო პროლეტარიატის გენიალური მასწავლებლები — **მარქსი** და **ენგელსი** — მხურვალედ მიესალმებოდნენ კომუნას, ეხმარებოდნენ კომუნას, რომლის წინააღმდეგაც მსოფლიოს რეაქცია ამხედრდა.

1917 წლის ოქტომბერში რუსეთის მუშათა კლასმა ულარიბეს გლეხობასთან კავშირში დიდი ბელადების **ლენინისა** და **სტალინის** გენიალური ხელმძღვანელობით კვლავ აღმართა კომუნის მებრძოლი დროშა, რომელიც მსოფლიოს ერთ მეექვსედ ნაწილზე გამარჯვების შუქურად ფრიალებს.

18 მარტი — ეს არის ყველა ქვეყნის მშრომელთა ძმური სოლიდარობის დღე, მშვიდობიანობისათვის, პურისა და თავისუფლებისათვის ბრძოლის დღე, კაპიტალისტური რეაქციისა და თეთრი ტერორის წინააღმდეგ ბრძოლის დღე, საბრძოლო ინტერნაციონალიზმისა და რევოლუციისათვის მებრძოლთა დამხმარე საერთაშორისო საზოგადოების განმტკიცების დღე — რემედასის დღე.

თავისი არსებობის 72 დღის განმავლობაში კომუნამ გაატარა მთელი რიგი პოლიტიკური ღონისძიებანი, რომლებსაც საერთაშორისო ისტორიული მნიშვნელობა ჰქონდა. კომუნამ სცადა დაემსხვრია ძველი ბურჟუაზიულ-დემოკრატიული სახელმწიფოებრივი მანქანა, სამხედრო, ადმინისტრატიული და სასამართლო აპარატი, რომელიც შექმნილი იყო ბურჟუაზიის მიერ მშრომელი მასების ჩაგვრისა და დამონებისათვის. კომუნამ მოსპო მუდმივი არმია და იგი შეიარაღებული ხალხით შესცვალა; მან დაითხოვა ექსპლოატატორული კლასების მსახური პოლიცია და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის საქმე თვით ხალხს მიანდო.

ხელისუფლება, რომელიც შექმნეს პარიზის მუშებმა 1871 წელს, — ეს იყო ახალი ტიპის ხელისუფლება, საბჭოთა ხელისუფლების პირველსახე, პროლეტარიატის დიქტატურის ჩანასახი. კომუნამ მიიღო დეკრეტი სახელმწიფოდან ეკლესიის გამოყოფისა და საეკლესიო ქონების ექსპროპრიაციის შესახებ. ამ დეკრეტით მან გაანადგურა მასების სულიერი ჩაგვრის იარაღი და „ხუცების ბატონობა".

სამოქალაქო ომის უაღრესად მძიმე პირობებში კომუნამ მიიღო მთელი რიგი დეკრეტები, რომლებიც მუშათა კლასისა და მშრომელი მასების მდგომარეობის გაუმჯობესებისაკენ იყო მიმართული.

კომუნამ შემოიღო უფასო სწავლება ყველა სასწავლებელში, გაათავისუფლა სწავლა ეკლესიის ყოველგვარი ჩარევისაგან.

მაგრამ ყოველივე ამის განხორციელება კომუნამ ვერ შესძლო მთელი რიგი მიზეზების გამო.

ალყაშემორტყმულ პარიზში შიმშილი მეფობდა. ქალაქი აივსო ჯაშუშებით, დივერსანტებითა და ტერორისტებით, რომლებიც თითქმის დოუბრკოლებლად შემოდიოდნენ ვერსალიდან კომუნარების სუსტ კონტროლისა და არასაკმაო სიფხიზლის გამო. ტიერის აგენტები სთესავდნენ პანიკურ ხმებს, აწყობდნენ დივერსიებს, ეწეოდნენ ყოველგვარ ძირგამომთხრელ მუშაობას.

ნაცვლად იმისა, რომ შეუბრალებლად გასწორებოდნენ კლასობრივი მტრის აგენტებს, კომუნარებმა გამოიჩინეს დაუშვებელი ლმობიერება. „...პარიზის კომუნარები გადაჰარბებულ ლმობიერებას იჩენდნენ ვერსალელების მიმართ, რისთვისაც თავის თავს დროზე სავსებით საფუძვლიანად ჰაიცავდა მათ მარქსი. ხოლო თავისი ლმობიერებისათვის ისინი დაისაჯნენ იმით, რომ როდესაც ტიერი შემოვიდა პარიზში, ვერსალელებმა მრავალი ათასი მუშა დახვრიტეს"... (სტალინი).

რევოლუციური ინტერნაციონალიზმის განსახიერება იყო პარიზის კომუნა. ამიტომ არის, რომ 18 მარტი მთელ მსოფლიოში ტარდება, როგორც ინტერნაციონალიზმის დღე, თვითონ ტერორის მსხვერპლთა დახმარების დღე, — რემედასის დღე.

კომუნის დამარცხების შემდეგ პოლიტიკურ ემიგრანტთა, პარიზის ბარიკადების მებრძოლთა მორალური და მატერიალური დახმარების ორგანიზაცია იკისრა მარქსმა. მანვე შეჰქმნა ემიგრანტთა დახმარების ფონდი, ამარაგებდა დევნილ კომუნარებს პასპორტებითა და სხვა საჭირო დოკუმენტებით, ხელს უწყობდა მათს დასხვას კონტრრევოლუციის კლანჭებისაგან. პროლეტარული რევოლუციის კადრების შენარჩუნება, დაუცხრომელი ზრუნვა მათზე — ამ საქმეს დიდ ყურადღებას აქცევდა მარქსი და მის ამ ანდერძს ჩვენს პირობებში ანხორციელებს რემედასი.

მსოფლიოში არ არის ისეთი ქვეყანა, სადაც არ მუშაობდეს რემედასი, რომელიც წარმოადგენს სკოლას ფართო სახალხო მასების ინტერნაციონალური აღზრდისათვის და ამავე დროს აწყობს დახმარებას დაპატიმრებულ რევოლუციონერებისა და მათი ოჯახებისადმი, რევოლუციისათვის დაღუპულ მებრძოლთა ოჯახებისადმი.

ასეთ პირობებში დიდი მუშაობა აწევს სსრ კავშირის რემედასს, საერთაშორისო რემედასული მუშაობის ყველაზე მძლავრ სექციას.

სსრ კავშირის რემედასი, რომლის საბრძოლო პროგრამას წარმოადგენს ამხანაგ **სტალინის** მითითება სსრ კავშირის მუშათა კლასის ინტერნაციონალური პროლეტარული კავშირერთიერთობის გაძლიერებისა და განმტკიცების შესახებ ბურჟუაზიული ქვეყნების მუშათა კლასთან, მძლავრი საზოგადოებრივი ორგანიზაციაა.

წელს 18 მარტის დღეს საქართველოს რემედასის ორგანიზაციაც ერთგვარი მიღწევებით ხვდება. ინტერნაციონალური საagიტაციო-საპროპაგანდო მუშაობის ძირითადად გაუმჯობესების შედეგად საქ. რემედასის რიგები 1938-39 წლებში 214.858 წევრით გაიზარდა. თუ 1938 წლის 1 იანვრისათვის საქ. რემედასის ორგანიზაცია თავის რიგებში 91.688 წევრს აერთიანებდა, 1940 წლის 1 იანვრისათვის იგი 306.546 წევრს აერთიანებს.

გაუმჯობესდა რევოლუციისათვის მებრძოლთა მატერიალური დახმარების საქმეც. რევოლუციონერ მებრძოლთა დასახმარებლად საქართველოს რემედასის ორგანიზაციებში 1937 წელს შეიგროვეს 219.239 მან., 1938 წელს — 359.123 მან., ხოლო 1939 წელს — 523.827 მან.

69 წლის წინათ პარიზის ჯალათებმა ჩამოგლიჯეს პარიზის ბრძოლის ქარცეცხლში აღმართული კომუნარების დროშა, მაგრამ შორს არ არის ის დრო, როდისაც თავისუფლებისა და ხალხთა მომავალი ბედნიერების ეს დიადი დროშა კვლავ აღმართავა როგორც პარიზის, ისე მთელი მსოფლიოს თავზე.

რემედასის დღეს — 18 მარტს — მოვაგონებთ ჩვენი ქვეყნის მშრომელებს ამხანაგ **დიმიტროვის** მხურვალე მოწოდებას:

„შედით რევოლუციისათვის მებრძოლთა დამხმარე საერთაშორისო ორგანიზაციის რიგებში, ყოველნაირად დაუჭირეთ მხარი რემედასის საქმეს, იმიტომ, რომ ეს არის მთელი მშრომელი კაცობრიობის საქმე. მხარი დაუჭირეთ რემედასის საქმეს. ვინაიდან ამ საქმეში არის პარიზის კომუნის სული, რომელმაც ოქტომბრის რევოლუციის საშუალებით გამარჯვება დედამიწის ერთ მეექვსედ ნაწილზე".

18 მარტს მთელ მსოფლიოში გაისმის საბრძოლო ლოზუნგი:

გაუმარჯოს ყველა ქვეყნის მშრომელთა ინტერნაციონალურ სოლიდარობას!

გაუმარჯოს კომუნიზმს!

თ. აბაშმაძე

საქ. რემედასის ც. კ-ის მდივანი

საბჭოთა აჭარის 19 წელი

ი. ფუტკარაძე

აჭარის ასსრ სახკომსაბჭოს თავმჯდომარე

18 მარტი მზიანი საბჭოთა აჭარის მშრომელთა ზეიმის დღეა. 19 წლის წინ ამ ისტორიულ დღეს აჭარის მშრომელმა ხალხმა ბოლშევიკური პარტიის ხელმძღვანელობით, ქართველი და დიდი რუსი ხალხის, სახელოვანი მუშურ-გლეხური წითელი არმიის დახმარებით დაამხო მენშევიკების ბატონობა და დიადი ოქტომბრის ძლევამოსილი დროშა აფრიალა.

დაბეჩავებული, უფლებააყრილი, სიღატაკესა და უმეცრებაში მყოფი აჭარა, გადაშენებამდე მიყვანილი თვითმპყრობელობის რუსიფიკატორული პოლიტიკით, ამ დღიდან აღგება სამეურნეო, პოლიტიკური და კულტურული აღორძინების გზას.

განვლილი 19 წლის მანძილზე აჭარა ყველაზე ჩამორჩენილი, უკულტურო და გაღატაკებული კუთხიდან აყვავებულ სოციალისტურ რესპუბლიკად იქცა.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების პირველ წელს აჭარის მთელი სამრეწველო პროდუქციის ღირებულება არ აღემატებოდა 1.740.000 მანეთს. გასულ წელს კი აჭარის მრეწველობამ, შეასრულა რა წლიური გეგმა 104,8 პროცენტით, ქვეყანას მისცა 199.511.400 მანეთის პროდუქცია. აჭარაში ამჟამად 40-მდე სამრეწველო საწარმოა, აქედან 23 საკავშირო - რესპუბლიკური მნიშვნელობის.

მრეწველობის ასეთმა განუხრელმა ზრდამ მოითხოვა ელექტროენერგიის დამატებითი რესურსები. ამ მიზნით მდინარე აჭარისწყალზე აგებულ იქნა მძლავრი ჰიდროელსადგური—აწჰესი, რომელიც ელექტროენერგიით ჰკვებავს აჭარის მეტწილ სამრეწველო საწარმოებს.

გასულ წელს ამუშავდა კვების მრეწველობის გიგანტი — ბათუმის ციტრუსკომბინატი, ტუნგოს ქარხანა

ყოველწლიურად იზრდება სტახანოველთა, მრავალდაზგელთა რიგები. ბათუმის მანქანათმშენებელი ქარხნის მსხმელი ამხ. ოვანესიანი ყოველდღიურ დავალებას 150-200 პროცენტით ასრულებს. მან თავისი რაციონალიზატორული წინადადების გატარებით შრომის ნაყოფიერება 5 პროცენტით გაზარდა. ნავთსაადელი ქარხნის ხარატი ამხ. სმისლოვი სამ დაზგაზე მუშაობს და გეგმას 200-280 პროცენტით ასრულებს. ამავე ქარხნის სტახანოველები ამხ. ი. შილოვი, ს. ჩანტლაძე, ა. ნოვოეენინა, ვ. ნადარეიძვილი, გ. ვოვომიძე და სხვები გეგმებს სისტემატურად გადაჭარბებით ასრულებენ.

საბჭოთა აჭარის მშრომელებმა, ანხორციელებდნენ რა დიდი ბელადის ამხანაგ **სტალინის** მითითებებს, ქართველი ხალხის საამაყო შვილის, დიდი სტალინის საუკეთესო მოწაფის ამხანაგ **ლავრენტი ბერიას** უშუალო ხელმძღვანელობით უდიდეს წარმატებებს მიაღწიეს სოფლის მეურნეობის დარგში. დაჩუცმაცებული, გაპარტახებული ერთპიროვნული მეურნეობების ნაცვლად შეიქმნა მძლავრი საბჭოთა მეურნეობები და სასოფლო - სამეურნეო არტელები. საკოლმეურნეო წყობილებამ, სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინური კანონის ცხოვრებაში გატარებამ წინათ მუდამ სიღარიბეში მყოფი აჭარელი გლეხკაცობა გამოიყვანა სიღუხჭირიდან და შეძლებული, ბედნიერი და საამური ცხოვრების გზაზე დააყენა. აჭარის კოლმეურნეობებში მიმდინარე წლის 1 იანვრისათვის გაერთიანებული იყო გლეხურ მეურნეობათა 95,8 პროცენტი.

ის მიწები, რომლებიც ბეგების, ხოჯების და აღების საკუთრებას შეადგენდნენ, საბჭოთა ხელისუფლებამ მუდმივ სარგებლობაში ჩაბარა აჭარელ გლეხებს, რომლებმაც თავიანთი მადლიანი მარჯვენით, სტახანოვური მუშაობით სუბტროპიკულ მცენარეთა თვალწარმტაც ბაღნარებად აქციეს ჭაობიანი და გავერანებული ადგილები.

1921 წელს აჭარაში სულ იყო 898 ჰექტარი ჩაის პლანტაცია. ამჟამად კი აჭარაში ჩაი გაშენებულია 5391 ჰექტარზე. 1921 წელს ციტრუსებს აჭარაში ეჭირათ 397 ჰექტარი ფართობი, ამჟამად კი უჭირავთ 5925 ჰექტარი. ჩაის მოსავალი 1921 წელს უდრიდა სულ 222 ტონას, გასულ წელს კი ჩაის ფოთლის ფოთოლი. ჩაის მოსავალი 15-ჯერ და უფრო მეტად გაიზარდა.

ციტრუსების მოსავალი 1921 წელს იყო 3 მილიონი ცალი, 1939 წელს კი სახელმწიფოს ჩავაბარეთ 300 მილიონი ცალი ციტრუსოვანი ნაყოფი.

ჩაისა და ციტრუსების ფართობის ზრდასთან ერთად განუხრელად იზრდება ძათი მოსავლიანობაც. ასე, მაგალითად, 1921 წელს ჩაის საშუალო მოსავლიანობა ერთ ჰექტარ სრულმოსავლიან პლანტაციაზე უდრიდა 400 კილოგრამს. მოწინავე საბჭოთა აგრონომიის მიღწევათა ფართოდ გამოყენებით, მუშაობს სტახანოვური მეთოდების დანერგვით, ამხანაგ ლავრენტი ბერიას ძითითებათა განუხრელად გატარებით, აჭარის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა მიაღწიეს იმას, რომ გასულ წელს ჩაის საშუალო მოსავლიანობა 1 ჰექტარ სრულმოსავლიან პლანტაციაზე აღწევნილ იქნა 3.325 კილოგრამამდე, რაც 8-ჯერ და კიდევ მეტად აღემატება 1921 წლის ძოსავლიანობაა. ასევე გადიდებულია ციტრუსების მოსავლიანობა. ერთ ძირ ძსხმოიარე ხეზე საშუალოდ ამჟამად იკრიფება 410 ცალი ნაყოფი. აჭარელი ბოლშევიკები, ასრულებენ რა ციტრუსოვანთა გაშენების სტალინურ გეგმას, წელს 1751 ჰექტარ ახალ პლანტაციას შეამატებენ ციტრუსოვანთა ბაღნარებს.

აჭარაში ფართოდ ვითარდება სოციალისტური მეცხოველეობა. 1938 წლის 1 იანვრისათვის აჭარაში აღრიცხული იყო 95.464 ძსხვილფეხა და 76.426 სული ჯვრილფეხა პირუტყვი. ატარებდნენ რა ცხოვრებაში სკბჭოთა კავშირის სახკომსაბჭოსა და საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის დადგენილებას კოლმეურნეობებში საზოგადოებრივი მეცხოველეობის განვითარების შესახებ, აჭარის კოლმეურნეობებმა დიდ წარმატებებს მიაღწიეს ამ დარგშიც. შექმნილია მეცხოველეობის 420 ფერმა. გახხორციელებულია პარტიისა და მთავრობის დავალება ყოველ კოლმეურნეობასთან არანაკლებ 2 ფერმის შექმნის შესახებ. პირუტყვის რაოდენობა კოლმეურნეობებში გაიზარდა 10-ჯერ.

სწრაფი აღმავლობის გზით მიდის აჭარაში მეთამბაქოობა, მეხილეობა, მეევენახეობა, მეაბრეშუმეობა და ყველა დარგი სოფლის მეურხეობისა.

მაღალმოსავლიანობამ უზრუნველჰყო კოლმეურნეობათა ორგანიზაციული, სამეურნეო და პოლიტიკური განმტკიცება. გაიზარდა კოლმეურნეობათა საერთო შემოსავალი. 1932 წელს აჭარის კოლმეურნეობათა ძემოსავალი უდრიდა 1.938.300 მანეთს, 1937 წელს — 23.154.970 მანეთს, ხოლო 1939 წელს ავიდა 32.546.925 მანეთამდე, ესე იგი 1932 წელთან შედარებით კოლმეურნეობათა საერთო შემოსავალი 16-ჯერ გაიზარდა. გასულ წელს კოლმეურნეობებმა შრომადღეებზე გაანაწილეს 22.030.327 მანეთი. შრომადღეების ღირებულება მთელ რიგ კოლმეურნეობებში 14 მანეთს აღწევს. მრავლდებიან მილიონერი კოლმეურნეობები. ქობულეთის რაიონში უკვე 6 მილიონერი კოლმეურნეობაა, მათ შორის ორმილიონიანი ვანის სახელობის კოლმეურნეობამ მარტან მიიღო 3.113.000 ანეთი შემოსავალი. მრავალია ისეთი ოჯახი, რომლის წლიური შემოსავალი 30.000 მანეთს აღწევს.

ქობულეთის რაიონის მოლოტოვის სახ. კოლმეურნეობის წევრის სულეიმან რუსიოღლის ოჯახმა გასულ წელს 2258 შრომადღე გამოიმუშავა და მიიღო კოლმეურნეობიდან 25.260 მანეთი, ხოლო საკარიდამო ნაკვეთიდან 5 ათასი მანეთი. ამავე რაიონის კოლმეურნეობა „წითელი ოქტომბრის" წევრის ა. კურტოვის ოჯახმა გასულ წელს გამოიმუშავა 1285 შრომადღე და კოლმეურნეობიდან მიიღო 16.140 მანეთი. ხედავენ რა საკოლმეურნეო წყობილების ასეთ ბრწყინვალე გამარჯვებას, ინდივიდუალური მეურნეები მასობრივად შედიან კოლმეურნეობებში. მარტო გასულ წელს 2788 ერთპიროვნული მეურნე შევიდა კოლმეურნეობაში.

აჭარის სოციალისტური სოფლის მეურნეობას 3000-ზე მეტი სტახანოველი ჰყავს, აქედან 1507 ქალია. ხატიჯე კაკაბაძე, ე. გვიანაძე, კ. ქსანდოპულო, ხ. გოგოლაძე, ი. ბოწყობილი, ხ. ეაკანიდი, მ. ფუნდუკიდი, შ. ზაფურიანი, აიშე გურგინიძე, გ. ჩაბანიოკი და ბრავალი სხვა სოციალისტური მინდვრის საამაყო ადამიანები არიან.

გასულ წელს საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაში აჭარის რესპუბლიკიდან მონაწილეობას იღებდა 11 საბჭოთა მეურნეობა, 24 კოლმეურნეობა, 113 ბრიგადირი და სოციალისტური მინდვრის 257 მოწინავე ადამიანი. 9 საბჭოთა მეურნეობამ და 10 კოლმეურნეობამ მიიღეს დიპლომი და ფულადი ჯილდო. ოჩამჩირის რაიონის სტალინის სახელობის საბჭოთა მეურნეობა დაჯილდოებულია სპატიო ნიშნის ორდენით. ოქროს მედალებით დაჯილდოებული არიან სოფლის მეურნეობის მოწინავე ადამიანები: ა. ომეროღლი (ჯონიოს საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი), თ. დიხამინჯია (ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობა), მ. ნარსია (ოჩამჩირის საბჭოთა მეურნეობის ყოფილი დირექტორი), ი. ჯორდუნიანი, მ. ჩაბანიოკი, ე. ჭანიშვილი და ა. მახარაძე.

მიმდინარე წლის გამოფენის კანდიდატებად საბჭოთა აჭარიდან დამტკიცებულია: 44 საბჭოთა მეურნეობა, 113 ბრიგადირი და სოფლის მეურნეობის 734 მოწინავე ადამიანი.

საბჭოთა აჭარის ეკონომიკის სწრაფი ზრდა მკაფიო გამოხატულებას პოულობს მის ბიუჯეტში. აჭარის რესპუბლიკის პირველი ბიუჯეტი შედგენილი და განმტკიცებული იყო 1924 წელს. ამ ბიუჯეტის შესრულება გამოიხატა 2.271.500 მანეთში. 1939 წლის ბიუჯეტი კი უდრიდა 55.417.000 მანეთს. აქედან სახალხო განათლებას მოხმარდა 22.717.000 მანეთი. ჯანმრთელობის დაცვის საქმეს — 12.212.100 მანეთი, ხელოვნების საქმეს — 3.397.400 მანეთი.

საბჭოთა აჭარის ეს მიღწევები შედეგია ამხანაგ სტალინის ბრძნული მითითებების განუხრელად განხორციელებისა და იმ ხელმძღვანელობისა და დახმარებისა, რომელსაც უწევდა და უწევს აჭარის მშრომელებს საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი, პირადად ქართველი ხალხის საამაყო შვილი, საუკეთესო სტალინელი ამხ. ლ. პ. ბერია.

საქართველოს კ. პ. (ბ) XIII ყრილობის სხდომის დარბაზში.

ფოტო ვ. ჩერკასოვისა (საქდელის ფოტოქრონიკა)

პ. რატიანი

საით მიდის ბრიტანეთის იმპერია?

„...ინგლისის ბურჟუაზიას არ უყვარს იომოს თავისი საკუთარი ხელით, ის ყოველთვის ამჯობინებდა ომს სხვისი ხელით. და იგი ზოგჯერ მართლაც ახერხებდა ეპოვნა სულელები, რომლებიც მზად იყვნენ მისი გულისთვის ნარი ეგლიჯებთ".

(**ი. სტალინი.** „მენშევიკები თანამედროვე თემებზე". 1927 წ.).

I. „სხვისი ხელის" პოლიტიკა

კაპიტალისტური ინგლისი, რომლის მოსახლეობა ძლივს აღწევს 47 მილიონს, — ჰფლობს მთელ მსოფლიოში გაფანტულ უზარმაზარ კოლონიებს და სისხლს სწოვს ამ კოლონიებში მცხოვრებ 480 მილიონ ადამიანს. კოლონიების მშრომელთა სასტიკი ექსპლოატაცია და ყაჩაღური ძარცვა არის ის საფუძველი, რომელზედაც აგებულია ინგლისის იმპერიის მსოფლიო ბატონობა.

ლენინი, იხსიათებდა რა ინგლისის საბანკო კაპიტალს, ლექციაში „ომი და რევოლუცია" 1917 წელს ამბობდა:

„...მთელი დედამიწის ზურგზე არ არის არცერთი ნაგლეჯი მიწა, რომელზეც ამ კაპიტალს თავისი მძიმე ხელი არ დაედოს, არ არის არცერთი ნაგლეჯი მიწა, რომელიც შებოჭილი არ იყოს ინგლისის კაპიტალის ათასობით ძაფებით"[1]).

თავისი ბატონობის განმტკიცებისა და უზარმაზარი კოლონიური სამფლობელოების შენარჩუნების ინტერესებისათვის ინგლისის იმპერიალიზმი აწარმოებს უაღრესად მოჭნილ საგარეო პოლიტიკას. ამ პოლიტიკის ნამდვილი დედაარსი შესანიშნავად ჩამოაყალიბა ამხანაგმა სტალინმა ჯერ კიდევ ამ 13 წლის წინათ, უწოდა რა ინგლისის საგარეო პოლიტიკას სხვისი ხელით ნარის გლეჯის პოლიტიკა, ანუ სხვისი ხელით ომის წარმოების პოლიტიკა.

საკუთარი საქმეების სხვისი ხელით კეთების ინგლისურ პოლიტიკას უაღრესად დიდი ხნის ისტორია აქვს. ინგლისის ბურჟუაზია ამ გაძვერული პოლიტიკის გზას ადგა თავისი გაჩენის დღიდანვე. ცნობილია, მაგალითად, რომ ინგლისის კაპიტალი კოლონიებისაკენ გზას მიიკვლევდა არა იმდენად იარაღით, რამდენადაც მოსყიდვებით, მოწინააღმდეგის ეკონომიური დამონებით, ინტრიგებით, შანტაჟით. გაქანილი ინგლისელი მრეწველები და ვაჭრები თავიანთი ფულების საშუალებით ხშირად საქმეს ისე აწყობდნენ, რომ მათ მაგიერ სხვები ომობდნენ. ისინი ხელოვნურად აღვივებდნენ მტრობას ადგილობრივ მთავრებს შორის, ამხელრებდნენ მათ ერთმეორის წინააღმდეგ, თვითონ კი ამ ამღვრეულ წყალში თევზს იჭერდნენ. მაგალითად, ოსტ-ინდოეთის კომპანიის აგენტები ინდოეთში ათასნაირი ინტრიგებით ახერხებდნენ მამოეწვიათ ბრძოლა ადგილობრივ მთავრებს შორის, დაესუსტებინათ ისინი და გაბატონებულიყვნენ მათზე. „დაჰყავი და იბატონე" — ასეთი იყო ინგლისის ბურჟუაზიის პოლიტიკა კოლონიების დაპყრობისას. ამ ფორმულის ძირითადი აზრი შემდგომში გადაიქცა ინგლისის მთელი საგარეო პოლიტიკის ქვაკუთხედად.

დაქაქსოს მოწინააღმდეგის ძალები და არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვას რომელიმე სახელმწიფოს გაძლიერება იმდენად, რომ იგი ინგლისს შეეცილოს პირველობაში — ასეთია ტრადიციულად ინგლისის საგარეო პოლიტიკის სახელმძღვანელო მოტივი. ხოლო როგორ მოახერხოს ეს? რასაკვირველია, „სხვისი ხელით", — სხვა სახელმწიფოების საშუალებით. აქედანაა ინგლისის დიპლომატიის ტრადიციული პოლიტიკა, რომლის მიზანი მდგომარეობს სახელმწიფოთა შორის ომების პროვოკაციულად გამოწვევაში, მათ ურთიერთ წასისხლიანებაში, ლონდონის ყოვლისშემძლე ბანკების საშუალებით ნეიტრალურ სახელმწიფოთა გადმობირებასა და ძალი არმიების დაფინანსებაში, მუდმივ ინტრიგებსა და პროვოკაციებში.

ისტორიაში ბევრია იმის მაგალითი, თუ როგორ ოსტატურად იყენებდა ინგლისი სხვა სახელმწიფოებს თავისი საქმეების საკეთებლად. ამის საუკეთესო მაგალითია თუნდაც ნაპოლეონის ცნობილი ომები, რაც არსებითად **ინგლისისა და საფრანგეთის** ბურჟუაზიის ბრძოლა იყო მსოფლიოს ბაზრებისათვის, მსოფლიოში პირველობისათვის.

მას შემდეგ, რაც დაღუპა ესპანეთის „უძლეველი არმადა", რომელსაც საექსპედიციო ჯარი უნდა გადაესხა ინგლისის დასაპყრობად, ხოლო შემდგომში ჰოლანდიელებიც იძულებული გახდნენ მსოფლიო პირველობა ინგლისის სავაჭრო კაპიტალისათვის დაეთმოთ (1654 წ. საზავო ხელშეკრულება), კარგა ხანს ინგლისს სერიოზული მეტოქე აღარ ჰყოლია და იგი დაუბრკოლებლივ იგდებდა ხელთ ახალ ბაზრებს. მაგრამ უკვე XVIII საუკუნის ბოლოს ინგლისის წინაშე დადგა საკმაოდ მძლავრი მოწინააღმდეგე. ეს იყო ბურჟუაზიული საფრანგეთი, რომლის სათავეში იდგა გენერალი ნაპოლეონ ბონაპარტი.

ინგლისელები ერთიმეორეზე აწყობდნენ ევროპის სახელმწიფოთა კოალიციებს ნაპოლეონის წინააღმდეგ, აფინანსებდნენ მოკავშირეთა უზარმაზარ არმიებს და ჰგზავნიდნენ მათ საფრანგეთის წინააღმდეგ. ამ სისხლიან ომებში იღუპებოდნენ ასეულ ათასობით ადამიანები, ინგლრეოდნენ სახელმწიფოები. მაგრამ ფაქტია, რომ ეს მრისხანე ომები მთელი თავისი გამანადგურებელი ძალით ინგლისის მოკავშირე სახელმწიფოთა კისერზე გადადიოდა, ხოლო ინგლისელების მხრით ადამიანთა მსხვერპლი ომში სრულიად უმნიშვნელო იყო. და თუმცა საბოლოო ანგარიშში ინგლისის ბურჟუაზიამ შესძლო დაემარცხებინა საფრანგეთი და შეენარჩუნებინა მსოფლიო ბაზრის მონოპოლია, მაგრამ ეს მან მოახერხა სხვა სახელმწიფოების საშუალებით, ე. ი. სხვისი ხელით.

ინგლისის ბურჟუაზიის მზაკვრობისა და მისი გაძვერული საგარეო პოლიტიკის დასახასიათებლად მაგალითების ძებნა შორეულ წარსულშიც არ არის საჭირო. საკმარისია გავიხსენოთ თუნდაც 1914-18 წლის მსოფლიო იმპერიალისტური ომის მაგალითი. ცნობილია, რომ ამ ომში, რომელიც, უპირველეს ყოვლისა, ინგლისის იმპერიალიზმის ინტერესების გულისათვის დაიწყო, რუსეთმა და საფრანგეთმა დასაწყის პერიოდშივე გამოიყვანეს თვითეულმა 2,5 მილიონი ჯარისკაცი; პატარა ბელგიამაც კი დასაწყისშივე სამმარ ასპარეზზე გამოიყვანა 117 ათასი ჯარისკაცი. ამავე დროს ინგლისმა ამ პერიოდში ფრონტზე გამოიყვანა მხოლოდ ორი კორპუსი—სულ 70 ათასი ჯარისკაცის რაოდენობით! ეს მეტად დამახასიათებელი ისტორიული ფაქტია.

უკანასკნელ პერიოდში, როდესაც ძირფესვიანად იქნა შერყეული ომისშემდგომი ეგრეთწოდებული მშვიდობიანი რეჟიმის მთელი სისტემა, ინგლისის ბურჟუაზია კვლავ შეუდგა თავისი ნაცადი პოლიტიკით ახალი იმპერიალისტური ომის ცეცხლის გაჩაღებას.

ინგლისისა და საფრანგეთის იმპერიალისტურმა წრეებმა საბოლოოდ დაჰკარგეს იმის რწმენა, რომ შესაძლებელია მათი შინაური საქმეების გაუმჯობესება და იმედს უმთავრესად ამყარებენ ახალ იმპერიალისტურ ომზე, იმაზე, რომ გაანადგურონ თავიანთი კონკურენტები და მოსპონ მათი ყოველგვარი პრეტენზიები კოლონიებზე.

ამიტომ იყო, რომ ეგრეთწოდებული „ჩაურევლობის" პოლიტიკის საფარით ინგლისელი პოლიტიკოსები თავიანთ ფარგ მოძმეებთან ერთად დაადგნენ სამიში ავანტიურების გზას, ცდილობდნენ მოეწყვლათ ჰაერი და გამოეწვიათ ომი. პიოველ რიგში გერმანიასა და საბჭოთა კავშირს შორის.

მაგრამ ამ პატიოსანმოქმედ პოლიტიკოსებმა, როგორც ჩანს, დაივიწყეს, რომ მსოფლიო ამჟამად სრულიადაც ის ალარ არის, რაც იყო იგი 1914 წელს. ახლა სულ სხვა დროა, და აშკარად ჩანს, რომ საკუთარი საქმეების სხვისი ხელით კეთების ინგლისური პოლიტიკის დასასრული და მასთან ერთად ინგლისის იმპერიის — მსოფლიო რეაქციის ამ დასაყრდენის — დასასრულიც მოახლოვებულია.

ამხანაგი სტალინი ჩვენი პარტიის XVIII ყრილობაზე წინასწარმეტყველურად ამბობდა:

„პოლიტიკა არის პოლიტიკა, როგორც ამბობენ ძველი, გაქნილი ბურჟუაზიული დიპლომატები. მაგრამ საჭიროა შევნიშნოთ, რომ დიდი და სახიფათო პოლიტიკური თამაში, რომელიც ჩაურევლობის პოლიტიკის მომხრეებმა დაიწყეს, შეიძლება მათთვის სერიოზული მარცხით დამთავრდეს[2]).

დიდი სტალინის ამ გენიალური სიტყვების სისწორე მთელი სიცხადით დაამტკიცა მოვლენათა შემდგომმა განვითარებამ.

II. ინგლისის სამხედრო გეგმების ჩაშლა

მსოფლიო იმპერიალისტური ომის შემდგომ ინგლისის მთელი საგარეო პოლიტიკის საფუძველს წარმოად გენს ანტისაბჭოთა საქმიანობა. განსაკუთრებით უკანასკნელ პერიოდში ინგლისის დიპლომატები ყველა ფერს აკეთებდნენ იმისათვის, რომ როგორმე გერმანია წაეგისიანებინათ საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ პროვოკაციულად, საკმაო საფუძვლის უქონლად გამოეწვიათ ომი ამ ორი დიდი მეზობელი სახელმწიფოს ხალხებს შორის. ისინი ემუდარებოდნენ ჰიტლერს დაეწყო ომი სსრ კავშირის წინააღმდეგ, ჰპირდებოდნენ მას დახმარებას, ფულს, თან საეკვოდ გაჰკიოდნენ რაღაც „საფრთხეზე" ბოლშევიზმის მხრით. მაგრამ ამ დიპლომატიური ოინბაზობიდან არაფერი გამოვიდა.

შემდეგ, როდესაც ინგლისის მმართველმა წრეებმა იგრძნეს, რომ გერმანია სრულიადაც არ აპირებს მათ სურვილის მიხედვით იმოქმედოს, შესცვალეს ტაქტიკა და განიზრახეს გერმანიის გარემოცვა, მის წინააღმდეგ სახელმწიფოთა ბლოკის შექმნა, რომელშიც სურდათ ჩაეთრიათ საბჭოთა კავშირიც. ინგლისის მთავრობამ სასწრაფოდ დაიწყო მოლაპარაკება ულდღეურ პოლონეთთან, მისცა მას „გარანტიები". ცოტა ხნის შემდეგ ინგლისის „გარანტიები" მიეცა რუმინეთს, საბერძნეთსა და თურქეთს. ამასთან ერთად ინგლისელებმა თავიანთი მეორეხარისხოვანი დიპლომატების საშუალებით დაიწყეს მოლაპარაკება საბჭოთა კავშირთან ურთიერთდახმარების პაქტის დადების შესახებ. მაგრამ მალე გამოირკვა, რომ ეს იყო მანევრი. რომელიც მიზნად ისახავდა ერთის მხრით გერმანიაზე გავლენის მოხდენას — იმ განზრახვით, რომ როგორმე აეძულებინათ იგი საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ ომი დაეწყო, — ხოლო მეორეს მხრით, თუ ეს მაინც არ მოხერხდებოდა, გაემწვავებინათ საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ურთიერთობა, უზრუნველეყოთ საბჭოთა კავშირის გამოსვლა გერმანიის წინააღმდეგ და

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მზიურ საბჭოთა აფხაზეთში

ახალი ცხოვრება ახალ მიწაზე

(„კომუნისტის“ სპეც. კორესპონდენტისაგან)

მიჰყვებით შავი ზღვისპირა გზატკეცილს და თქვენს ყურადღებას იტაცებს გზის მარცხნივ და მარჯვნივ გადაშლილი ახალი სოფლები, გეგმურად ჩამწკრივებული, აგურით ნაგები სტანდარტული ტიპის ლამაზი სახლებით.

ოჩამჩირიდან 23 კილომეტრის მანძილზე, სადაც წინათ ხშირი ტყე იყო ცამდე აზიდული, ძირს გაუვალი ეკალ-ბარდითა და შამბნარით, დღეს ახალი-კინდღის ლ. პ. ბერიას სახელობის ახლად დასახლებულთა კოლმეურნეობა გადაჭიმულა გზის პირიდან ზღვის პირამდე. კოლმეურნეობის მშენებლობა 1937 წელს დაიწყო.

ჩაროწყუს, წალენჯიხის, გეგეჭკორის, ზუგდიდის, აბაშისა და ცხაკაიას მცირემიწიანი რაიონებიდან გადმოსახლებული გამრჯელი გლეხები, რომლებიც მიუხედავად დიდი შრომისა, ძველ ადგილებზე ვერ აღწევდნენ შრომის სათანადო ნაყოფიერებას, ვერ იწევდნენ წლიურ სარჩოს, არიან ახლა აქაური ბინადრები.

აქ დასახლება 1939 წლის 14 მარტს დაიწყო. პირველად 74 მოსახლე ჩამოვიდა, ახლა კი კოლმეურნეობაში 294 მოსახლეა და ყველას, მიუხედავად ახალ მიწაზე მოკლე ხნის ცხოვრებისა, შეძლებულობის ნათელი ბეჭედი აზის. წელს საშუალოდ შრომადღეზე მიღებული აქვთ 4 მან. და 15 კაპ. ფულად და 1,5 კილოგრამი სიმინდი ნატურით. გადმოსახლებამდე კი მათი შემოსავალი ოთხ აბაზს არ აღემატებოდა. ახლო მომავალში კოლმეურნეობის მოსახლეობა 414 კომლამდე გაიზრდება.

ბეჯითად და გამრჯედ შრომობენ კინდღელი კოლმეურნეები. აშენებენ და უვლიან ჩაის, ტუნგოს, ლუფას, თამბაქოს, ციტრუსებს; აქვთ მეძროხეობისა და მეღორეობის ფერმები; 213 მოსახლეს საკარმიდამო ნაკვეთზე გაშენებული აქვს 45 ძირი მანდარინი (თვითეულს) და სხვა ხეხილი; კოლმეურნეთა 227 შვილი იქვე ახლადაშენებულ მშვენიერ ორსართულიან სრულ საშუალო სკოლაში დადის, აქვთ სამედიცინო პუნქტი, აფთიაქი, სამი კოოპერატიული მაღაზია, ფურნე, მოტორიანი წისქვილი; 210 მოსახლეს ჰყავს ძროხა, ყავთ 103 სული ხარი და ვინ მოსთვლის კიდევ რა აქვთ! მშენებლობის ეიმაშია ელსადგური, კლუბი.

კოლმეურნეობის შარშანდელი შემოსავალი 209 ათასი მანეთია; აქედან 71 პროცენტი (149 ათასი) წევრთა შორის ნაწილდება. მარტო ლუფისა და თამბაქოს ჩაბარებისაგან მიიღეს 30.487 მანეთი. 50-მდე შრომადღე გამოიმუშავა 46 კაცმა და 5 ქალმა, 100-მდე შრომადღე — 21 კაცმა და 37 ქალმა. 200-მდე შრომადღე — 126 კაცმა და 9 ქალმა, 300-მდე 6 კაცმა და 300-დან 400-მდე—3 კაცმა.

ასეთია მოკლედ ახალი ცხოვრება ახალი მოსახლეებისა ახალ მიწაზე, ახალ-კინდღაში.

აქედან სოხუმისაკენ რომ დაუყვებით და ათიოდე კილომეტრს გაივლით, ახლა გზის მარჯვენა მხარეზე თქვენს ყურადღებას მიიპყრობს მსგავსი სახლები, მხოლოდ არა ისე ხშირი და არც ისე მორთულ-მოთავებული. აქ ჯერ ნიადაგიც კი არ არის სავსებით მოსუფთავებული. აღებული ტყის ძირკვებია მოფენილი იქაურობა. მაშინვე შეატყობთ, რომ აქ მხოლოდ ახლა სახლდებიან. იქ 250 კომლი იცხოვრებს.

ამიუბეაა ამ ადგილის სახელი, ხოლო კოლმეურნეობა ვ. მ. ბაქრაძის სახელს ატარებს. აქ გარდა სამეგრელოს რაიონებისა ვხვდებით რაჭის რაიონებიდან ჩამოსახლებულ გლეხებს. რაჭული შრომისმოყვარეობა აქაც შესამჩნევია. ჩამოსვლის მეორე დღესვე მკლაეებდაკარწახებულები შეებნენ ახალ მიწას და ახალ ცხოვრებას იწყებენ ამბროლაურელი და ონელი გლეხები.

მშენებლობის პროცესში მყოფ ასეთსავე კოლმეურნეობას შეხვდებით ბომბორში (გუდაუთის რაიონში), სადაც ამ თვის დამლევისთვის 100 მოსახლე იქნება ჩასახლებული. იმავე რაიონის სოფ. აქიტაჰიცშია კ. ნ. ჩარკვიანის სახელობის ახლადდასახლებულთა კოლმეურნეობა, სადაც უკვე 100 კომლი სახლობს.

გადახვალთ გაგრის რაიონში და იქ ახლადდასახლებულთა ორი კოლმეურნეობაა — ერთია სოფ. კოლხიდაში (ყოფილ ოტრადნაია). ეს კოლმეურნეობა პრინც ოლდენბურგსკისეულ მამულზეა მოწყობილი და ლ. პ. ბერიას სახელს ატარებს. ეს ციტრუსოვანთა კოლმეურნეობაა. სულ კოლმეურნეობაში 64 მოსახლეა, აქედან 50 ახალ სახლებშ ცხოვრობს, დანარჩენი—ოლდენბურგსკისგან დარჩენილ სახლებში. ლამაზი სანახავია ციტრუსოვან გორაკზე შეფენილი კოლმეურნეთა კოპწია სახლები. კოლმეურნეობას იმდენად მოუდგამს ფეხი და აღორძინებულა, რომ უკვე წელს სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის კანდიდატად არის წარდგენილი.

ახალადდასახლებულთა მეორე კოლმეურნეობა ამ რაიონში პილენკოვოშია. აქ 216 კომლი ცხოვრობს და ამუშავებს ყოფილი ფეოდალის მიწებს. ესეც მძლავრი კოლმეურნეობაა — სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის კანდიდატი. იგი დიდი სტალინის სახელს ატარებს.

ამგვარად აფხაზეთში ამჟამად 4 უკვე დამთავრებული და 3 ახლადშენებული კოლმეურნეობაა. ამ უკანასკნელი სამის მშენებლობა აქ თვის დამლევისათვის უნდა დამთავრდეს.

შვიდსავე კოლმეურნეობაში მიმდინარე წლის 1 აპრილისათვის იჩლადდასახლებულ კომლთა რიცხვი 1.150-ს მიაღწევს.

ამასთან დაწყებულია და დაჩქარებული ტემპით მიდის კიდევ ერთი კოლმეურნეობის მშენებლობა ოჩამჩირის რაიონის სოფ. აკვასკაში.

სრული საშუალო სკოლა, სამედიცინო პუნქტი, აფთიაქი, სასოფლო საბჭოს და კოლმეურნეობის გამგეობის ბინები, კოოპერატიული მაღაზიები, მოტორიანი წისქვილი ყველა არსებულ კოლმეურნეობას აქვს, ხოლო ახლებში შენდება.

თვითეულ კოლმეურნეობაშია მეძროხეობისა და მეღორეობის ფერმები, ხოლო პილენკოვოს სტალინის სახელობისა და აქიტაჰიცის ჩარკვიანის სახელობის კოლმეურნეობებში დამატებით მოწყობილია მეცხენეობის ფერმები.

თვითეულ ახლადდასახლებულს მიცემული აქვს და ეძლევა შეღავათიანი გრძელვადიანი სესხი 700 მანეთის რაოდენობით ძროხის შესაძენად (ვისაც ძროხა არა ჰყავს) და 300 მანეთი ოჯახური მეურნეობის მოწყობისათვის. ამასთან ეძლევა სესხად 3 ცენტნერი სიმინდი საჭიროების მიხედვით.

გასულ წელს ყველა ამ ლონისძიებებზე დახარჯულია 8 მილიონ მანეთამდე.

წელს კი დაიხარჯება 9.713 ათასი მანეთი.

ახალ მიწებზე დასახლების ისტორია აფხაზეთში ფაქტიურად 1937 წლიდან იწყება. ძალიან მცირე დროა, მაგრამ აბა გადაავლეთ თვალი, გასინჯეთ რა დიდი საქმეა გაკეთებული ახალ კოლმეურნეობებში და თქვენ დაინახავთ თუ რა შეუძლია ბოლშევიკურ ძალას და ნებისყოფას. ორი წელი არც კია და ხალხი, მანამდე დღეღამე შრომით კუჭს რომ ვერ იძღებდა, არც თავის თავსა და არც სხვას რომ არას რგებდა, დღეს უკვე შეძლებულად და ხვავ-ბარაქიანად ცხოვრობს, თავის თავსაც არგია და სახალხო დოვლათსაც ჰქმნის.

ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის ბრძნული პოლიტიკა, სტალინური ზრუნვა ადამიანზე აქ ყოველ ნაბიჯზე თვალნათლივ იგრძნობა, ყოველ ოჯახს, ყოველ კოლმეურნეს ეტყობა. ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხის ხალხს შეუყრია თავი ერთ ოჯახად, და მეგობრულად, კეთილმეზობლურად, ჰმურად ცხოვრობენ.

კინდღელ კოლმეურნეებს რომ ვკითხეთ, რა გაკლიათ, რა არის კიდევ საჭირო იმისათვის, რომ უკეთ მოეწყოს თქვენი ცხოვრება, რა დახმარებაა ამისათვის საჭიროთქო, ახლადდასახლებულებმა გვიპასუხეს:

— ყველაფერი გაგვიკეთა ხელისუფლებამ, რაც საჭირო იყო. სახლი გვაქვს, მიწა გვაქვს, ოჯახისათვის რაც საჭირო და აუცილებელია, გვაქვს, შეძლებულად ცხოვრების ყველა პირობა გვაქვს. ახლა საქმე მოლოდ ჩვენზეა. უნდა ვიშრომოთ და პატიოსანი შრომით დავაფასოთ პარტიისა და მთავრობის ეს დიდი ზრუნვა და დიდი ამაგი.

მართლაც, ახლადდასახლებულთა შემდგომი კეთილდღეობა ახლა მხოლოდ მათ კეთილსინდისიერ შრომაზეა დამოკიდებული. თუმცა ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მათ ყურადღება და ხელმძღვანელობა მოეკლოთ. ისინი განსაკუთრებულ მზრუნველობას საჭიროებენ და ამ მზრუნველობას, დახმარებას და ხელმძღვანელობას ისინი ყოველდღიურად უნდა გრძნობდნენ. ადგილობრივი ორგანიზაციებისთვის ეს საპატიო მოვალეობას შეადგენს.

ჯ. ზურაშვილი

შავი ზღვის რკინიგზა

(„კომუნისტის“ სპეც. კორესპონდენტისაგან)

მესამე სტალინური ხუთწლედის ერთერთ მნიშვნელოვან სამშენებლო ობიექტს საქართველოში შეადგენს შავიზღვის რკინიგზის მშენებლობის დამთავრება.

ამ გზის მშენებლობას ხანგრძლივი ისტორია აქვს. იგი ჯერ კიდევ მეფის მთავრობამ დაიწყო პირველი მსოფლიო ომის დროს, მაგრამ სამუშაოები ისე ბეცად და ტექნიკურად უვიცად იყო წარმოებული, რომ წყლის ნაყვას მოგვაგონებს. ამას მოწმობს „მშენებლების“ მიერ ზღვის პირას ამოყვანილი და ზღვის ტალღების მიერ გადაყრილებული საყრდენი კედლები.

მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების პირობებში ეღირსა პრაქტიკული განხორციელება ამ დიდი ეკონომიური და პოლიტიკური მნიშვნელობის საქმეს.

საბჭოთა ხელისუფლება 1925 წელს შეუდგა გზის მშენებლობას. ინტენსიურად კი სამუშაოები 1931 წლიდან გაიშალა და არც შეჩერებულა. წლითიწლობით ემატება ახალ გზას ახალი კილომეტრები.

1932 წელს მატარებლების მოძრაობა გაიხსნა ცხაკაია-ოჩამჩირის უბანზე. 1936 წლის 1 იანვარს პირველად აუშვა ორთქლმავალმა საყვირი აფხაზეთის დედაქალაქის ზღუდესთან — კილასურში, 1938 წლის 12 ივნისს პირველი მატარებელი აფხაზეთის დედაქალაქ — სოხუმში შევიდა. აფხაზეთის ტერიტორიაზე პირველი მატარებლის წასვლის ყველა ამ დატას აფხაზეთის მშრომელი ხალხის უსაზღვრო სიხარული სდევდა თან.

დარჩენილია უბანი სოხუმი—ადლერი. სადაც ამჟამად მიმდინარეობს საამშენებლო სამუშაოები. ამ უბანზე სამუშაოების დამთავრებით აშენებული იქნება მთელი გზა. იმასთან შედარებით, რაც აქამდეა გაკეთებული სამუშაოების სირთულის მიხედვით ეს უბანი ყველაზე სერიოზულია, რადგან მოითხოვს მთელ რიგ პასუხსაგებ ხელოვნურ ნაგებობათა ათვისებას (გვირაბები, ხიდები, და სხვ.).

პარალელურად მიმდინარეობს სამუშაოები მიხ. ცხაკაია-სოხუმის უბანზე მისი საბოლოო ექსპლოატაციაში გადასაცემად (აქამდე იგი დროებით ექსპლოატაციაში ირიცხება).

გზათა სახალხო კომისრის ამხ. ლ. მ. კაგანოვიჩის ბრძანებით სამუშაოების სახელმძღვანელოდ შექმნილია დამოუკიდებელი, სპეციალური საამშენებლო სამმართველო.

მიმდინარე წელს მშენებლობის გეგმა დამტკიცებულია 50 მილიონი მანეთის რაოდენობით.

მთელი გზა გაყოფილია სამ სამშენებლო ერთეულად:

მიხ. ცხაკაია-სოხუმი, სადაც მიდის ხიდების სარეგულაციო სამუშაოები, შპალებისა და რელსების შეცვლა და სხვა ხელოვნურ ნაგებობათა აშენება; ე. ი. ისეთი სამუშაოები, რომლებიც დაკავშირებულია ამ უბნის მუდმივ ექსპლოატაციაში გადაცემასთან. ეს სამუშაოები უნდა დამთავრდეს მიმდინარე წლის დამლევისათვის.

სოხუმი-გაგრა. აქ სწარმოებს სამუშაოები ხელოვნურ ნაგებობათა ასაგებად და სათანადო მოსამზადებელი სამუშაოები დროებითი კულტსაყოფაცხოვრებო და საწარმოო მნიშვნელობის ნაგებობათა (ბარაკები, საწყობები და სხვ.) ასაგებად.

მიმდინარე წლისათვის დასახულია მოსამზადებელი სამუშაოების ჩატარება გვირაბების თხრის დასაწყებად.

ეს უბანი ჩაბარებულ უნდა იქნას 1942 წელს.

შემდეგ მიდის **გაგრა - ადლერი,** სადაც წელს დაგებული იქნება ხაზი ადლერიდან მდ. ფსოუმდი.

ამ უბანზე დაწყებულია აგრეთვე მუშაობა გვირაბებისა და ხიდების ასაშენებლად. უბანზე მატარებლების მიმოსვლა გაიხსნება 1941 წელს.

სამუშაოები სწარმოებს საიჯარო და სამეურნეო წესით. მშენებლობაზე მოიჯარადრეებად ითვლებიან „მეტროსტროი“ (მუშაობს გვირაბების მშენებლობაზე) და „მოსტოტრესტი“—ხიდების მშენებლობაზე.

წლის პირველი ორი თვის გეგმების შესრულება ასეთ სურათს იძლევა: სამეურნეო წესით წარმოებული სამუშაოების გეგმის შესრულება იანვარში შეადგენდა 45.7 პროცენტს, საიჯაროთი — 21,3 პროცენტს; თებერვალში — სამეურნეო წესით — 92,7 პროც. და საიჯაროთი — 22,8 პროც.

მოიჯარადრეების მიერ გეგმების შესრულების დაბალი პროცენტი აიხსნება იმით, რომ ეს თვეები მათ ორგანიზაციას დასჭირდა უმთავრესად და აინი მხოლოდ ახლა იწყებენ უშუალო მშენებლობას. რაც შეეხება ჩამორჩენას იანვარში სამეურნეო წესით წარმოებულ სამუშაოების ხაზით, ეს უმთავრესად უამინდობით აიხსნება. რაც მშენებლობას საშუალებას არ აძლევდა გაშლილად ეწარმოებინა მიწის სამუშაოები.

მშენებლობაზე უმთავრესად ჩრდილოეთის ოლქებსა და მხარეებში შეგროვილი დაქირავებული მუშები მუშაობენ.

ადგილობრივი ორგანიზაციები რატომღაც განზე დგანან ამ დიდი მშენებლობისაგან და თითქმის არავითარ მონაწილეობას არ ღებულობენ მასში არც ადგილობრივი მუშახელის მიწოდებით და არც სხვ. ამ მხრივ მათ არ გამოუყენებიათ სამხრეთ-ოსეთის ოლქის მდიდარი გამოცდილება, რომელიც ასე დიდ დახმარებას უწევს გორი-სტალინირის რკინიგზის მშენებლობას. აფხაზეთში კი აქამდე არ მოუხდენიათ ადგილობრივი მოსახლეობის მობილიზაცია მშენებლობის გარშემო.

მაგალითად ავიღოთ მშენებლობის მუშათა საკვები პროდუქტებით მომარაგების საკითხი. მართალია შექმნილია სპეციალური ტრესტი „ტრანსტორგპიტი“, რომელსაც მთელ გზაზე ცხაკაიადან — ადლერამდე გაშლილი აქვს საზოგადოებრივი კვებისა და სავაჭრო წერტილების ფართო ქსელი, რომელიც საკვები პროდუქტებისა და სამრეწველო საქონლის ფონდებს მოსკოვიდან იღებს, მაგრამ ადგილობრივი მინავაჭრობის სახ. კომისარიატიც ვალდებულია თავის მხრივ მიაწოდოს მას საქონლის გარკვეული ნაწილი თავისი ფონდიდან. არსებითად კი მას არაფერი არ მიუცია მშენებლობისათვის თვით ყინულიც კი, რომელიც ზაფხულისთვის სჭირდებათ და არის მისი სოხუმიდან მიწოდების შესაძლებლობა, იძულებული არიან ფოთიდან მოიტანონ.

აფხაზეთის ორგანიზაციებს უნდა მოვავონოთ საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის სათანადო დადგენილება, რომელიც ავალებს მათ ყურადღებით მოეკიდნენ შავი ზღვის რკინიგზის მშენებლობას. ეხმარებოდნენ მას მუშახელით და საერთოდ ახლო იდგნენ მასთან, კონკრეტულად ეხმარებოდნენ მშენებლობას მიცემული გეგმების შესრულებაში.

ან. კელენჯერიძე

ივალი ბილენკოვი — მხატვ. ელ. ახვლედიანის ნახატი

III. ეკონომიური სტრატეგიის მარცხი. ბრძოლა ნეიტრალური სახელმწიფოებისათვის

ინგლისმა და მისმა მოკავშირე (ფაქტიურად კი ხელქვეითმა) საფრანგეთმა, მიუხედავად ამ დიდი მარცხისა გადასწყვიტეს არავითარ შემთხვევაში არ აიღონ ხელი ახალი იმპერიალისტური ომის ცეცხლის გაჩაღებაზე. მათ კატეგორიულად უარჰყვეს გერმანიის საზავო წინადადებანი და განაცხადეს, რომ ბოლომდე იბრძოლებენ „დემოკრატიზმის დასაცავად“ და „ჰიტლერიზმის მოსასპობად“. რასაკვირველია, დემოკრატიის დაცვისა და ჰიტლერიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ლოზუნგი მათთვის არის საფარი, რომელიც სურთ დამალონ ომის იმპერიალისტური ხასიათი. სინამდვილეში კი ომი მათ სჭირდებათ იმისათვის, რომ გაანადგურონ თავიანთი კონკურენტები და მოსპონ მათი ყოველგვარი პრეტენზიები კოლონიებზე და გასაღების ბაზრებზე.

მაგრამ როგორ გაანადგურონ მოწინააღმდეგე? — აი საბედისწერო კითხვა, რომლის ირგვლივ დიდიხანია თავს იმტვრევენ პატივცემული ინგლისელი პოლიტიკოსები და მათი ფრანგი კოლეგები.

მას შემდეგ, რაც აშკარა გახდა, რომ პირდაპირ შეტაკებაში გერმანიის დამარცხება აღემატება მოკავშირეთა ძალღონეს. ინგლისის მთავრობამ თავისი საომარი გეგმების აშენება დაიწყო უმთავრესად ე. წ. ეკონომიურ სტრატეგიაზე. ამ სტრატეგიის ამოცანა ის იყო, რომ, ისევე როგორც პირველი მსოფლიო იმპერიალისტური ომის დროს, მოეხდინათ გერმანიის გარემოცვა, მოწყვიტათ იგი მომარაგების წყაროებისაგან, განედევნათ გერმანიის ვაჭრობა მსოფლიოს ბაზრებიდან და თვითონ ინგლისელები დაუფლებოდნენ გერმანიის პოზიციებს საერთაშორისო ვაჭრობაში. ეს მიზანი რომ რაც შეიძლება სწრაფად ყოფილ იყო მიღწეული. ამისათვის ინგლისმა გამოაცხადა გერმანიის ბლოკადა.

მაგრამ როგორია ეკონომიური ომისა და ბლოკადის შედეგები?

ინგლისის მმართველი წრეებიც კი გრძნობენ, რომ ბლოკადდან არაფერი გამოდის და რომ გერმანიის დამარცხების იმედს თანდათან ბურუსი ჰმოსავს. ამით აიხსნება სულ უფროდაუფრო აშკარად შესამჩნევი ნერვიულობა ჩემბერლენ-ჩერჩილის ჯგუფში, ამითვე აიხსნება ინგლისის დიპლომატიის მიერ ახალი მოკავშირეების გაშმაგებული ძიება, ახალი საომარი ფრონტების შექმნისათვის გააფთრებული ბრძოლა.

გრძნობს რა თავის სისუსტეს მოწინააღმდეგის წინაშე, ლონდონი გამოსავალს ეძებს იმპერიალისტურ ომში ინგლის-საფრანგეთის ბლოკის მხარეზე ახალი სახელმწიფოების ჩაბმაში. ინგლისის მთავრობა სასოებით აპყრობს თვალს ნეიტრალური სახელმწიფოებისაკენ, ინგლისის დიპლომატია გაფაციცებით დაეძებს სულელებს, რომლებიც მზად არიან ნარი ჭგლიჯონ ინგლისისათვის. ინგლისის საზღვაო მინისტრმა უინსტონ ჩერჩილმა ამასწინათ საჯაროდ წარმოსთქვა მუქარით აღსავსე სიტყვა, რომელშიც ნერვიული ხმით მოუწოდებდა ნეიტრალურ ქვეყნებს ჩაბმულიყვნენ ომში ინგლის-საფრანგეთის ბლოკის მხარეზე. ნეიტრალურ სახელმწიფოებზე გავლენის მოსახდენად, ომში მათი ჩაბმის მიზნით, ინგლისმა აამოქმედა ყოველგვარი საშუალება. რაც კი მის ძველს არსენალში მოიპოვება: აშკარა მუქარა, მოსყიდვა, შანტაჟი, პროვოკაციები და სხვა მისთანანი.

ინგლისის დიპლომატიის აქტივობა ნეიტრალური სახელმწიფოების ომში ჩასაბმელად გაშლილია, უმთავრესად, სამი მიმართულებით: სკანდინავიის, ბალკანეთისა და ახლო აღმოსავლეთის სახელმწიფოთა მიმართულებით.

სკანდინავიის ქვეყნები (დანია, ნორვეგია, შვეცია, ფინეთი) ინგლისისათვის განსაკუთრებულ ინტერესს წარმოადგენს. ამ ქვეყნების ომში ჩაბმით ინგლისს სურს დაუკარგოს გერმანიას ნედლეულის უმნიშვნელოვანესი წყაროები და შეუქმნას მას საფრთხე ჩრდილოეთიდან. მეორე მხრით, ინგლის - საფრანგეთის ბლოკს სკანდინავია ესაჭიროება როგორც პლაცდარმი სსრ კავშირის წინააღმდეგ ომის საწარმოებლად.

აქ უნდა აღინიშნოს, რომ ინგლისმა შესძლო წაიქეზებინა ფინეთის მთავრობა, რომელმაც სსრ კავშირს აუტეხა ომი. მაგრამ ჩვენი სახელოვანი წითელი არმიის მძლავრმა დარტყმებმა გონს მოიყვანეს ფინელი პოლიტიკოსები; საზაფხულო ომმა, შეწირულს ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალიზმის ინტერესებისათვის. როგორც ამბობენ, აქ ინგლის - საფრანგეთის ბლოკი ჰქმნის მილიონიან არმიას. მაგრამ უნდა ითქვას, რომ სხვისი ხელით ნარის გლეჯვის მოყვარულთ ჯერჯერობით არც ახლო აღმოსავლეთში უღიმით ბედი. საკმარისია ითქვას, რომ, ინგლისის დიპლომატიის დაძაბული მუშაობის მიუხედავად, აქამდე არ მოხერხდა მოეწვიათ საბადაბადის პაქტის [1] მონაწილე სახელმწიფოთა თათბირი, რომლის მიზანია ამ პაქტში ჩაბაას საუდის არაბეთი და შეჰქმნას პაქტის მონაწილე სახელმწიფოთა ანტიგერმანული, აგრეთვე ანტისაბჭოთა ბლოკი. თუნდაც მარტო ეს ფაქტი მოწმობს, რომ ახლო აღმოსავლეთის ხალხები ცდილობენ არ გაებან ინგლისის დიპლომატიის მიერ მოჭიმვილ ბადეში, არ დაღვარონ სისხლი ინგლისელი და ფრანგი კაპიტალისტების ინტერესებისათვის.

რასაკვირველია. ინგლის-საფრანგეთის ეს დამარცხებანი ნეიტრალური სახელმწიფოების გადაბირებისათვის ბრძოლაში არ ნიშნავს იმას, რომ ინგლისის იმპერიალიზმი შემდგომში ყოველ ღონეს იხმარს ახალი იმპერიალისტური ომის ფრონტის გასაფართოვებლად, ახალი მოკავშირეების (თუ ქტიურად კი ყურმოჭრილი მონების) შესაძენად.

მაგრამ როგორიც არ უნდა იყოს ინგლისის იმპერიალისტების გააფთრება, არ შეიძლება იძის დავიწყება, რომ ახლანდელი საეროაშორისო ვითარება სრულიადაც ისეთი არ არის. როგორც 1914 წელს იყო და რომ ახლა დრო აღარ მუშაობს კაპიტალიზმის სასარგებლოდ. ძნელი არ არის იმის შემჩნევა, რომ უკვე მწიფდებიან ისეთი ფაქტორები, რომლებიც უფსკრულისაკენ მიაქანებენ მსოფლიო რეაქციის ბურჯს—ინგლისის იმპერიას.

IV. „...არაფერი გარკვეული წინ არ მოსჩანს“

ინგლისის ყოფილმა ელჩმა საფრანგეთში, საკმაოდ დიდი სტაჟის მქონე დიპლომატმა მარკიზ კრიუმ ამასწინათ ჟურნალ „კონტემპორარი რევიუში“ მოათავსა წერილი, რომელშიც საკმაოდ დამახასიათებლად გამოხატა ინგლისის გაბატონებული ჯგუფის განწყობილება იმპერიის მომავალ ბედზე. „საითაც არ უნდა გაიხედო, — სწერდა იგი, — არაფერი გარკვეული წინ არ მოსჩანს“. ძველი გაქნილი დიპლომატი სინამდვილეს პირდაპირ უცქერის და შინისაგან თრთის, იგი გრძნობს მოახლოვებულ საფრთხეს, გრძნობს, რომ ინგლისის იმპ[illegible]ს თავზე შავი ღრუბლები გროვდებიან.

ინგლისის მმართველი წრეების ასეთი შეშფოთება გამოწვეულია არა მარტო ინგლისის ტრადიციული საგარეო პოლიტიკის მარცხით, რომლის შესახებაც ზევით ვლაპარაკობდით, აქ არის კიდევ ერთი უაღრესად მნიშვნელოვანი მოვლენა. რომელიც მოსავნებას უკარგავს ინგლისის ბურჟუაზიას. ესაა დომინიონებისა და კოლონიების ხალხთა ეროვნული-საგანგებო ბრძოლა, შეწირულს ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალიზმის ინტერესებისათვის. როგორც ამბობენ, აქ ინგლის - საფრანგეთის ბლოკი ჰქმნის მილიონიან არმიას. მაგრამ უნდა ითქვას, რომ სხვისი ხელით ნარის გლეჯვის მოყვარულთ ჯერჯერობით არც ახლო აღმოსავლეთში უღიმით ბედი. საკმარისია ითქვას, რომ, ინგლისის დიპლომატიის დაძაბული მუშაობის მიუხედავად, აქამდე არ მოხერხდა მოეწვიათ საბადაბადის პაქტის [1] მონაწილე სახელმწიფოთა თათბირი, რომლის მიზანია ამ პაქტში ჩაბაას საუდის არაბეთი და შეჰქმნას პაქტის მონაწილე სახელმწიფოთა ანტიგერმანული, აგრეთვე ანტისაბჭოთა ბლოკი. თუნდაც მარტო ეს ფაქტი მოწმობს, რომ ახლო აღმოსავლეთის ხალხები ცდილობენ არ გაებან ინგლისის დიპლომატიის მიერ მოჭიმვილ ბადეში, არ დაღვარონ სისხლი ინგლისელი და ფრანგი კაპიტალისტების ინტერესებისათვის.

ინგლისის ეროვნული-საგანგებო ბრძოლა ინგლისის იმპერიალიზმის ინტერესებისათვის, იგი აშკარად ამბობს უარს დაღვაროს სისხლი ინგლისელი ჯენტლმენებისათვის.

ომის საწინააღმდეგო მოძრაობა, რომელსაც კომუნისტური პარტია ხელმძღვანელობს, ფართოდაა გაშლილი თვით ინგლისშიც. დიდი ბრიტანეთის კუნძულზე სულ უფრო ხშირად გაისმის მშრომელი მასების მძლავრი პროტესტის ხმა ყაჩაღური ომის წინააღმდეგ, კაპიტალიზმის წინააღმდეგ. ინგლისის მშრომელთა პროტესტის ეს ხმა, რომელიც ყურადღებას კოლონიებისა და მეტროპოლიების ხალხთა უკმაყოფილების ხმას. ძილს უფრთხობს ინგლისის მმართველ წრეებს. ეს ვაჟბატონები ცოფს ჰყრიან სიბრაზისაგან, გაშმაგებული დაეძებენ მოკავშირეებს, ერთიმეორეზე აწყობენ პროვოკაციებს, რათა ომში ჩაითრიონ ახალი სახელმწიფოები, ომში ჩაითრიონ საბჭოთა კავშირი. მაგრამ ყოველივე ამაოა!

ინგლისის იმპერიის გრანდიოზული შენობა, რომელიც საუკუნეთა განმავლობაში იქმნებოდა ასეულ მილიონ ადამიანთა სისხლით და ოფლით, უკვე ზანზარს იწყებს. კაპიტალიზმის ეს დახავსებული ციხესიმაგრე უხდა დაინგრეს.

და რაც უფრო მალე მოხდება ეს, მით უკეთესი მუშათა საერთაშორისო მოძრაობისათვის.

[1] თავდაუსხმელობის პაქტი, რომელიც 1936 წელს დადო თურქეთმა, ირანმა, აღანისტანმა და ერაყს შორის.

უცხოეთის პრესის გამოხმაურება საბჭოთა კავშირ-ფინეთის საზავო ხელშეკრულების დადებაზე

ამერიკის შეერთებული შტატები

ნიუ-იორკი, 15 მარტი (საკდესი). გაზეთი „ნიუ-იორკ ჯორნელ ენდ ამერიკენი“ ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ საბჭოთა კავშირსა და ფინეთს შორის ჩამოგდებული ზავი ემსახურება მთელი ევროპის მშვიდობიანობის განმტკიცების საქმეს. გაზეთი აღნიშნავს: საომარი მოქმედების ერთი ასპარეზი მაინც ლიკვიდირებულია და ჩრდილოეთში ომის გავრცელება თავიდან აცილებულიაო.

„დეილი უორკერი“ აღნიშნავს, რომ საბჭოთა კავშირ-ფინეთის საზავო ხელშეკრულებამ გეგმები ჩაუშალა იმპერიალისტებს, რომლებიც ცდილობდნენ ომი გაევრცელებინათ სკანდინავიის ქვეყნებზე. ომის გამჩაღებელთა შეთქმულებანი, — განაგრძობს გაზეთი, — გაცამტვერებულია საბჭოთა კავშირის შეიარაღებული ძალით, მისი უძლეველი წითელი არმიის, სტალინური სამშვიდობო პოლიტიკისა და სოციალისტური სახელმწიფოს ადამიანების მიერ, რომელთა გმირობასაც ბადალი არ მოეპოება ისტორიაში.

ბულგარეთი

სოფია, 15 მარტი (საკდესი). ბულგარეთის პრესა კვლავ ვრცელ კომენტარებს უკეთებს საბჭოთა კავშირ-ფინეთის საზავო ხელშეკრულებას. გაზეთების უმრავლესობა ამ ხელშეკრულებას მიუძღვნის თავის მოწინავეს და აქვეყნებს უცხოეთის პრესის მრავალ გამოძახილს. „ზარია“ მოწინავეში სწერს: „საბჭოთა კავშირ-ფინეთის საზავო ხელშეკრულების დადება უდიდეს მოვლენას წარმოადგენს. დღევანდელ დუხჭირ ხანაში ხალხი მხოლოდ ცუდი ამბების მიღებას შეეჩვია. საბჭოთა კავშირ-ფინეთის საზავო ხელშეკრულება ელვარე სხივია ნუგდიადაში“. შემდეგ გაზეთი აღნიშნავს, რომ ამ ხელშეკრულების მნიშვნელობა გაცილებით უფრო დიდია, ვიდრე ადგილობრივი კონფლიქტის ლიკვიდაცია, რადგან „ფინეთში წარმოებულ მოქმედებაში იმაალებოდა დასავლეთის სახელმწიფოების უფრო ფართო გეგმა“. პირველ ხანებში, — სწერს გაზეთი, — არაჩვეულებრივმა მკაცრმა ზამთარმა და მთელმა რიგმა სხვა ამგვარმა მიზეზებმა შესაძლებლობა არ მისცეს სწრაფი დარტყმა მოეხდინათ. მაგრამ თებერვლის დამდეგს, როცა კლიმატიური პირობები რამდენიმედ გაუმჯობესდა, საბჭოთა ჯარმა დაიწყო შეტევა, რომელიც ჩინებულად მოფიქრებული სტრატეგიული გეგმის ბრწყინვალე შესრულებას წარმოადგენს. დაკავებულ იქნა ათასზე მეტი ციხე-სიმაგრე. ისტორიას ასეთი მაგალითი არ ახსოვს. ფინელთა წინააღმდეგობა გატეხილ იქნა. „12 მარტს დადებული საზავო ხელშეკრულება, — აღნიშნავს დასასრულს გაზეთი, — ყველა ნეიტრალურ ქვეყანას ამხნევებს. იგი გაფრთხილებაა ომის ყველა გამჩაღებელთათვის. იგი უდიდესი ნაბიჯია საყოველთაო მშვიდობიანობისაკენ“.

გაზეთ „უტროს“ მოწინავის ავტორი პროფესორი გენოვი აღნიშნავს, რომ დადებული საზავო ხელშეკრულების შედეგად საბჭოთა კავშირი თავის უსაზღვროებას უზრუნველჰყოფს.

გაზეთი „მირი“ და „სლოვო“ თავიანთი მოწინავეებით მიესალმებიან სსრ კავშირსა და ფინეთს შორის საზავო ხელშეკრულების დადებას და ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ ეს ისტორიული მოვლენა ომის გავრცელებას ზღუდავს და ხალხებს მშვიდობიან ცხოვრებასთან აახლოებს.

„ზარია“ აღწერს, თუ რა ენტუზიაზმით შეეგებნენ საბჭოთა კავშირის ხალხები თავიანთი მთავრობის გადაწყვეტილებას.

ამავე გაზეთში ხელშეკრულების შესახებ დიდი სტატია მოათავსა სათადარიგო პოლკოვნიკმა კურტევმა. ხაზგასმით აღნიშნავს რა ხელშეკრულების უდიდეს მნიშვნელობას, იგი სწერს: „საბჭოთა კავშირი, რომელმაც თავისი საზღვრები განამტკიცა, უფრო მეტად გახდა მშვიდობიანობის უდიდესი ფაქტორი“. იგი აღნიშნავს, რომ სსრ კავშირი მხოლოდ იმ მინიმალური ობიექტებით დაკმაყოფილდა, რომლებიც ესოდენ აუცილებელია მისთვის თავისი ჩრდილოეთის საზღვრებისა და განსაკუთრებით ლენინგრადის უშიშროების უზრუნველსაყოფად. დასასრულს ავტორი სწერს: „პატარა ფინეთთან ზავის ჩამოგდებით სსრ კავშირმა ერთხელ კიდევ დაამტკიცა, რომ მას არ სურს ჩაერიოს თავისი მეზობლების შინაურ ცხოვრებაში და არაფერს არ მოითხოვს ნეიტრალური და მცირე სახელმწიფოებისაგან. სსრ კავშირი ამ ჭკვიანი და ბრძნული პოლიტიკით აძლიერებს თავის პრესტიჟს, როგორც ისეთი სახელმწიფოს პრესტიჟს, რომელიც მეგობარია გულწრფელი და ლოიალური მშვიდობიანობის მომხრე ნეიტრალური და მცირე ხალხებისა“.

ინგლისი

ბუდაპეშტი, 15 მარტი (საკდესი). მთელი უნგრეთის ყურადღების ცენტრში წინანდებურად დგას საბჭოთა კავშირ-ფინეთის საზავო ხელშეკრულება. გაზეთები ათავსებენ ვრცელ სტატიებს, რომლებითაც სრულ კმაყოფილებას გამოსთქვამენ ამ ხელშეკრულების დადების გამო. უნგრელ ხალხს, — სწერს „მადიარშაგი“, — არ შეუძლია სიხარული არ გამოსთქვას სსრ კავშირსა და ფინეთს შორის საზავო ხელშეკრულების დადების გამო.

იმავე გაზეთის ბერლინელი კორესპონდენტი აღნიშნავს, სსრ კავშირსა და ფინეთს შორის დადებული საზავო ხელშეკრულების პირობები ფინეთის დამოუკიდებელი არსებობის საფუძვლებს არ ეხებიანო.

ესტონეთი

ტალინი, 15 მარტი (საკდესი). სსრ კავშირისა და ფინეთის საზავო ხელშეკრულება, — სწერს გაზეთი „ბალტიკ ტაიმსი“, — თავისი შინაარსით შესანიშნავ დოკუმენტს წარმოადგენს. იგი უზრუნველჰყოფს საბჭოთა კავშირის სტრატეგიულ პოზიციებს ბალტიის ზღვაში. ისეთი სტრატეგიული პუნქტი, როგორიც ხანკოა, ორგანიულად არის დაკავშირებული ბალტიის ქვეყნების იმ საბჭოთა სამხედრო ბაზებთან, რომლებიც სსრ კავშირმა მიიღო ურთიერთ დახმარების პაქტების შესაბამისად. ამავე დროს, — აღნიშნავს გაზეთი, — ამ ხელშეკრულებას ყველა ნეიტრალური სახელმწიფოსათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს, რადგან იგი თავიდან გვაცილებს ჩრდილოეთ ევროპის ქვეყნებზე ომის გავრცელების საშიშროებას.

ჩინეთი

ჩუნცინი, 15 მარტი (საკდესი). ყველა ჩინურმა გაზეთმა გუშინ გამოაქვეყნა საბჭოთა კავშირ-ფინეთის საზავო ხელშეკრულება. სენტრალ ნიუსის სააგენტომ ადგილობრივ პრესას რადიოთი გადასცა ხელშეკრულების ტექსტი.

ხელშეკრულების ხელის მოწერის ცნობას ჩინელთა წრეები და პრესა დიდი კმაყოფილებით შეხვდნენ. ყველა გაზეთმა ხელშეკრულებას მოწინავე სტატია უძღვნა, სადაც მიესალმებიან სსრ კავშირის სამშვიდობო პოლიტიკას.

„დაგუნბაო“, ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ხელშეკრულების დადება არის სსრ კავშირის სამშვიდობო პოლიტიკის მიღწევა და ამცირებს ევროპის ომის მასშტაბს.

გაზეთი „გომინგუნბაო“ სწერს: „სსრ კავშირ-ფინეთის საზავო ხელშეკრულება გავლენას იქონიებს მთელ საერთაშორისო ვითარებაზე. უშიშროება ბალტიის ზღვაზე განმტკიცდა“.

გაზეთი „შიშისინბაო“ აცხადებს: „ფინეთთან საზავო ხელშეკრულების დადება ერთხელ კიდევ დასტურებს, რომ სსრ კავშირის სამშვიდობო პოლიტიკა უცვლელია. საბჭოთა კავშირი, უწინარეს ყოვლისა, თავს იცავს თავდასხმისაგან და ამით თავისი წვლილი შეაქვს მშვიდობიანობისათვის ბრძოლაში.

გაზეთი „სინხუაიბაო“ აღნიშნავს, რომ ფინეთმა დამოუკიდებლობა მიიღო ოქტომბრის რევოლუციის შედეგად, მაგრამ მისი მთავრობა დაკავშირებული იყო იმპერიალისტურ ქვეყნებთან და ფინეთის ტერიტორიაზე ამზადებდა პლაცდარმს სსრ კავშირზე თავდასხმისათვის. სსრ კავშირის სამშვიდობო პოლიტიკამ და მისი წითელი არმიის ძლიერებამ გამანადგურებელი ლახვარი ჩასცა ანტისაბჭოთა გეგმებს.

„ფინეთთან დადებული ხელშეკრულება, — სწერს გაზეთი, — არის დამარცხება იმპერიალისტებისა, რომლებიც ცდილობდნენ გაეღვივებინათ ომი ჩრდილო ევროპაში. ამის შედეგად მსოფლიოს ომის საწინააღმდეგო ძალები კიდევ უფრო განმტკიცდა და ანტისაბჭოთა ინტრიგები ჩაიშალა. ჩვენ ვუსურვებთ მეგობრულ ქვეყანას მისი საშვიდობო პოლიტიკის წარმატებას“.

„გიორგი საკაძე“ ქუთაისის თეატრში

ქუთაისის სახელმწიფო თეატრმა საქართველოში პირველმა განახორციელა ჩვენი ქვეყნის გმირული წარსულის ამსახველი ეპოპეის—„გიორგი საკაძის“ დადგმა.

ორდენოსანი პოეტისა და დრამატურგის **სანდრო შანშიაშვილის** შემოქმედებაში „გიორგი საკაძე“ ყველაზე თვალსაჩინო ნაწარმოებია. იგი მოგვითხრობს იმ თავგანწირულ ბრძოლაზე, რომელსაც ურიცხვი მტრებით გარშემორტყმული ჩვენი ხალხი აწარმოებდა თურქეთის

ძსახიობი **ვ. მეგრელიშვილი** გიორგი საკაძის როლში. ფოტო ლუცენკოსი

პატრონელთა წინააღმდეგ დიდი სახალხო გმირის გიორგი საკაძის ხელმძღვანელობაში XVII საუკუნის პირველ ნახევარში.

გიორგი საკაძე არ იყო დიდგვაროვანი შთამომავლობისა და ამიტომ მისი იდეების განხორციელებას გადაულახავ სიძნელეს უქმნიდა ფეოდალური კასტა, რომლის ხელში იყო არა მარტო ქვეყნის მატერიალური სიმდიდრე, არამედ მისი სულიერი ძალაც.

— შთამომავლობა წაიკითხავს ჩემგან დაწერილს, — ამბობს შადიმან ბარათაშვილი და ამით ხაზს უსვამს იმას, რომ ისეთი „პირუთნეული“ მსჯავრმდებელიც კი, როგორიც ისტორიაა, მისი კლასის საკუთრებას შეადგენს და ეს კლასი შესძლებს მოღალატედ წარმოუდგინოს მომავალ თაობებს უგვარო, მაგრამ მრავალი საგმირო საქმეების ჩამდენი ადამიანი.

ის პრობლემა, რომელიც პიესაშია გახსნილი, დიდი ხანია აწვალებდა დრამატურგს. ჯერ კიდევ პიესაში „უგვირგვინო მეფენი“ სცადა მან მხატვრულად გაეხსნა ის ფაქტი, რომ ჩვენში მეფეთა ხელისუფლება ისტორიულად ყოველთვის უფრო სუსტი იყო, ვიდრე ფეოდალური საზოგადოებრიობა.

ლენინ-სტალინის მზიან ეპოქაში სანდრო შანშიაშვილის დრამატურგიული შთანაფიქრი შესანიშნავ ჰეროიკად გაიშალა. მან გადმოგვცა ის გმირული, ვეკაცური სული, რომელიც მიუხედავად აუწერელი ტანჯვა-ვაებისა, მაინც ღვივოდა ქართველ ხალხში, რამაც მას ფიზიკური არსებობა შეუნარჩუნა და ჩვენს ბრწყინვალე წარსულ ეზიარა.

პიესა იწყება საკაძის ბრძოლით აღვირახსნილი თავადების წინააღმდეგ. ისინი აიძულებენ მეფეს განდევნოს დიდი მოუბრავი. საკაძეც თავი შეაფარა სპარსეთს. 12 წლის განმავლობაში იგი ცდილობდა აეცილებინა ქართლისათვის შაჰ-აბაზის რისხვა. ბოლოს დიდძალი ჯარით იძულებული გახდა ქართლზე წამოსულიყო. ცბიერი შაჰი მძიგედ იტოვებს თავისთან მის შვილს პაატას. გ. საკაძე ანაწილებს სპარსეთის ჯარს ქართლის სხვადასხვა ხეობებში. ფაფუალად აიარაღებს ქართველ გლეხობას და ბოლოს, გადამწყვეტ მომენტში აფრიალებს ბჯანყების დროშას, თავისი ხელით ჰკლავს ყორჩიხანს და ათავისუფლებს საქართველოს.

ქუთაისის თეატრმა ამ პიესის დადგმით მოგვცა გმირულ-რომანტიული სპექტაკლი, რომელიც ხრდის მაყურებლის შეცნობას, უასკეცებს მას სიყვარულს თავისუფლებისადმი, რომელიც საქართველოს ოქტომბრის დიადი სოციალისტური რევოლუციის ძლევამოსილი დროშის ქვეშ მოიპოვა.

„გიორგი საკაძის“ დადგმა ქუთაისში განახორციელა რესპუბლიკის დამსახურებულმა არტისტმა **დოდო ანთაძემ.** კოტე მარჯანიშვილის მოწაფემ — დ. ანთაძემ—თავისი მასწავლებლისაგან ბევრი რამ შეითვისა. მან შეითვისა ის დღესასწაულებრივი განწყობა, რაც თან სდევდა მარჯანიშვილის დადგმებს. მან შეითვისა ფერების ის ოსტატობა, რაც მარჯანიშვილის სპექტაკლში უშუალოდ უკავშირებდა მაყურებლის განცდას სცენიურ განწყობას, და, ბოლოს, მან შეითვისა თავისი ოსტატისაგან მსახიობთა ახალი კადრების გამოვლინება და მათი მუშაობის სწორად წარმართვის ხელოვნება. ყოველივე ეს დ. ანთაძემ ამ დადგმაშიც გამოამეღავნა, ამის შედეგად ქუთაისის მაყურებელი დაძაბული ყურადღებით ადევნებს თვალყურს სპექტაკლს, რომელიც მასში მკვეთრ რეაქციას იწვევს. რეალისტურად სპექტაკლი კარგად არის შეკრული. მომქმედი პირებისათვის მოძებნილია ისეთი გარეგნული სახეები, რომ მსახიობებს საშუალება აქვთ ადვილად გახსნან გმირის ფსიქოლოგიური შინაარსი. და თუ ალაგ-ალაგ ბოლომდე არ არის მიტანილი მაყურებლამდე ზოგიერთი დეტალი, მაგალითად, წისქვილში რუსთა ელჩის საუბრის აზრი, ეს შემდგომი „გათამაშებით“ ადვილად დასაძლევია.

მსტავარი **დარეჯან ძნელაძე** ჩასწვდომია რეჟისორის მსტავრულ გაზრებას და თავის დეკორაციებსა და კოსტუმებში უნაკლოდ აღუბეჭდია ნაციონალური კოლორიტი და იმდროინდელი ეპოქის სტილი. ამაში მისთვის დიდი დახმარება გაუწევია ისტორიკოსს **სარგის კაკაბაძეს.**

სპექტაკლის თანახმოვნად ბგერს კომპ. **თ. ვახვახიშვილის** მშვენიერი მუსიკა.

როგორც დრამატურგი, ისე სპექტაკლის ავტორები ეხმარებიან მსახიობებს აქტიორული შესაძლებლობის გამოვლინებაში. ამ მხრივ ქუთაისის თეატრმა ნამდვილად გაგვახარა. გიორგი საკაძის როლში ჩვენ ვნახეთ ახალგაზრდა მსახიობი **ვახტანგ მეგრელიშვილი.** რეჟისორს ნასწავლი სახით თეატრისათვის გმირული როლების ერთერთი საუკეთესო შემსრულებელი შეუძლებია. მეგრელიშვილი იპყრობს მაყურებელს თავისი ხმის მომხიბლავი სითბოთი და კეთილშობილებით, მოხდენილი სცენიური გარეგნობით. გახდებიდ, გადმოცემაში იგი თავდაჭერილი და ბუნებრივია. მარტივ ხერხებს ხმის მდიდარი ინტონაციით ავსებს და უშუალოდ განაცდევინებს მაყურებელს გიორგის სულიერ ტანჯვას შვილთან გამოთხოვების დროს და შემდეგ მისი ვერაგული მკვლელობით მიყენებულ სიმწარეს. მასთან მსახიობი ზომიერებას იჩენს — უადგილო სენტიმენტალობაში არ ვარდება და ტანჯვაშიაც გრძნობთ მისი გმირული განცდის სიმაღლეს. მართალია, ვ. მეგრელიშვილმა პირველი სიძნელე დასძლია, მაგრამ მას კიდევ დასჭირდება მუშაობა თავისი მეტყველების მეტი ელასტიურობისა და მოძრაობის დახვეწისათვის.

მეორე სერიოზულ აქტიორულ ძალას წარმოადგენს **ვ. კინწურაშვილი.** იგი კახაბერ ხერხეულიძეს თამაშობს. ახალგაზრდა მსახიობს აქვს ბუნებრივი, გრძნობიერი ხმა, კარგი გარეგნობა და ტემპერამენტი. დიდი ეკსპრესიით ჩაიატარა მან სცენა მე-3 მოქმედებაში და მაყურებელთა დამსახურებული ტაში გამოიწვია.

მოსახლეველობა და კარგი სცენიური მონაცემები გამოამეღავნა აგრეთვე მსახიობმა **მ. გელაშვილმა** თეკლეს როლში.

ახალგაზრდა მსახიობებს წინსწრეს **სტეფანე** ალუძარაძე თავისი თამაშის მაღალი ოსტატობით მსახიობთა უფროსი თაობის სახელმოხვეჭილი წარმომადგენლები—რესპ. სახ. არტისტები **ალ. იმედაშვილი,** რესპ. დამს. არტისტი **ი. ზარდალიშვილი** და **ც. ამირეჯიბი.**

ალ. იმედაშვილი შადიმან ბარათაშვილს თამაშობს. იგი ფართო პლანით ხატავს ვერაგი და ცბიერი ფეოდალის რთულ ბუნებას, მის ისტორიულად ნამდვილ სახეს. შადიმანი ორმაგად მეურაცყოფილია, ერთი მხრივ იმით, რომ უგვარო საკაძე უფრო მეტი ნდობით სარგებლობს მეფის თვალში, ხოლო მეორე მხრივ იმით, რომ საკაძე „კრიჭას უკრავს თავადებს, აწინაურებს გაკოტრებულ აზნაურებთან ერთად ხელოსნებს და ბანდიტებს“. ამის გამო შადიმანს „მრავალ გეგმა უტრიალებს ჭაღარა თავში“ და მოხერხებულად ქსოვს ინტრიგის ქსელს. შადიმანის მრავალფეროვან ბუნებას მშვენივრად ხატავს ალ. იმედაშვილი და იწვევს მაყურებლის ზიზღს მისდამი. მისი აზრიანად გამიზნული ყოველი ჟესტი, განცდებით მდიდარი მიმიკა და მკაფიო

რესპუბლიკის სახალხო არტისტი ალ. **იმედაშვილი** შადიმან ბარათაშვილის როლში. ფოტო ლუცენკოსი

მეტყველება ნამდვილი სკოლაა ახალგაზრდა მსახიობთათვის.

ი. ზარდალიშვილი შაჰ-აბაზის როლში მაღალი ოსტატობით გადმოგვცემს საქართველოს ამ დაუძინებელი მტრის ხასიათს—მის ვერაგობას, მიუნდობლობასა და ცბიერებას. მშვენივრად აქვს მოცემული მსახიობს შაჰის პორტრეტი.

ცაცა ამირეჯიბი ქართველის დედის საუცხოო სახეს ჰქმნის, განსაკუთრებული სიძლიერით ჩაატარა მსახიობმა შვილის დაწყვეტის სცენა და სცენა უკანასკნელ მოქმედებაში.

შ. ხონელმა და **ბ. კოკელაძემ** მებრძოლი გლეხების დამახასიათებელი სცენიური სახეები შექმნეს. ისინი ჩასწვდნენ ავტორის მიერ ნახევრადკომედიურად გაზრებულ გმირებს და უაღრესად დასამახსოვრელი სცენიური სახეები გვგიხატეს. ასევე კარგი იყვნენ ჰამლეტის როლში **შ. ქარცივაძე** (გორჯასპი) და **ა.ა. ავხაიძე** (ოსეფა), განსაკუთრებით, პირველი.

მოძრაობასთან ერთად მეტყველების სწორი კილო როლის შინაგანი ბუნების გასახსნელად წარმატებით მოუძებნიათ მსახიობებს — **თ. ღვინიაშვილს** (ქეთევან _ დედოფალი), **კ. ახეხაძეს** (ყორჩიხანი); **ა.ა. ოქროაძეს** (პაატა), **ი.ბ. ხვიჩიას** (ჯანიმე), **ევ. იმედაძეს** (რუსთა ელჩი), **ი. სალაღიშვილს** (ასლანი), **მ. ხვანთიას** (მეფრინან ბატონი), **ა. მამრიკაშვილს** (ნუგზარ ერისთავი), **ბ. უგრეხელიძეს** (მათე თუხარელი), **კ. გიორგობიანს** (სვიმონი).

ონნებისყოფო და უხასიათო მეფე ლუარსას დამაჯერებლად ანსახიერებს მსახიობი **ვ. ნაცვლიშვილი,** მაგრამ მსახიობი ზომაზე მეტად იყენებს პლასტიკას, რაც როლს ოდნავ აუფერულებს. ასევე უნდა ითქვას **ვ. გვენცაძეზე** (ამილახვარი), რომელიც ზედმეტად ავირის.

კარგად განასახიერა მსახიობმა **ალ. კალანდარაშვილმა** ზურაბ ერისთავის სახე. მის სიტყვიერ მასალას უკანასკნელ აქტში ავტორის კორექტივი ესაჭიროება.

დანარჩენი შემსრულებლები სპექტაკლის სიმაღლეზე დგანან და ანსამბლურ თამაშს არ ღალატობენ.

„გიორგი საკაძე“ ქუთაისის თეატრის უდავო მსტავრული გამარჯვებაა. იგი ჯანსაღი პატრიოტიზმის გრძნობით აღაგზნებს ჩვენი დროის ბედნიერ მაყურებელს.

ბ. აბულაძე

სანდრო შანშიაშვილის პიესა „გიორგი საკაძე“ ქუთაისის სახელმწიფო თეატრში. **სურათზე:** (მარცხნიდან მარჯვნივ) მსახიობი მ. გელაშვილი (თეკლე), ვ. კიხწურაშვილი (კახაბერ ხერხეულიძე), რესპ. დამს. არტისტი ი. ზარდალიშვილი (შაჰ-აბაზი), თ. ღვინიაშვილი (ქეთევან დედოფალი). ფოტო ლუცენკოსი

გროსმაისტერ ლევენფიშის გამარჯვება

15 მარტს მოსკოვში უნდა ყოფილიყო თავრეტულიყო სსრ კავშირის გროსმაისტერის სახელწოდების მისაღებად მოწყობილი მატჩის გადადებული მეთორმეტე—გადამწყვეტი პარტია.

ეს პარტია წინადღით გადაიდო მე-42 სვლაზე ლევენფიშისათვის მოსაგებ მდგომარეობაში; ლევენფიშს სამი ზედმეტი პაიკი ჰქონდა.

ალატორცევმა, სრულიად უიმედო მდგომარეობის გამო, რომელშიც იგი ჩავარდა, უარი სთქვა მე-12 პარტიის გათამაშებაზე და დასთმო.

მატჩის ანგარიშია 7½:4½ გროსმაისტერ ლევენფიშის სასარგებლოდ.

მატჩის პირობების მიხედვით, ალატორცევი სსრ კავშირის გროსმაისტერის სახელწოდებას მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიიღებდა, თუ იგი მოიგებდა მატჩს ან ყაიმით დაამთავრებდა, ე. ი. თუ 14 პარტიიდან 7 ქულას მოაგროვებდა.

ამგვარად, უკვე 12 პარტიის შემდეგ ალატორცევმა საბოლოოდ წაგო მატჩი და სსრ კავშირის გროსმაისტერის სახელწოდება ვერ მიიღო. (საკდესი).

გავაზ - კუჭაგანი—სანავარდოს გზის მშენებლობაზე

(ყვავალელი, „კომუნისტის“ კორესპონდენტისაგან).

ყვარლის რაიონის კოლმეურნეები საჭმით გამოეხმაურნენ ფერგანის არხის მშენებელთა შესანიშნავ ინიციატივას.

7 მარტს სოფ. გავაზის კოლმეურნეები გამოვიდნენ გავაზი—კუჭატანი—სანავარდოს გზის მშენებლობაზე. ეს გზა დასახლებულ სოფლებს რაიონის ცენტრთან დაუკავშირებს, საფეიერო მუშაობის შედეგად, კოლმეურნეებმა პირველ დღეს ეოთს კილომეტრზე გაიყვანეს გზა. მუშაობდა 54 ურემი, რომლებმაც გათვალისწინებულ 100 კუბური მეტრის ნაცვლად გზაზე მოზიდეს 150 კუბური მეტრი ხრეში.

გზის მშენებლობაზე ტარდება საუბრები, პოლიტინფორმაცია, გამოდის საველე გაზეთი და სხვ.

კოლმეურნეები სიტყვას იძლევიან, რომ გავაზი—კუჭატანი—სანავარდოს გზის მშენებლობას 15 მარტისათვის დაამთავრებენ.

ს. ხუტილაშვილი

დახლის მუშაკი იუბილარი

თბილავჭრობის სტახანოველთა გალერიაში შესდგა საზეიმო შეხვედრა თბილავჭრობის № 28, მაღაზიის დახლის მუშაკ ამხ. ვ. ბ. მალიანთან სავაჭრო დარგში მისი მუშაობის 40 წლისთავთან დაკავშირებით.

იუბილარი 40 წელიწადია, რაც კომინტერნის ქუჩაზე მდებარე მაღაზიის, ამჟამად თბილავჭრობის მაღაზიის დასლთან მუშაობს. მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ მიეცა ამხ. მალიანს თავისუფალი შრომის საშუალება. იგი ამჟამადაც, საკმაოდ ხანშესული, კეთილსინდისიერად ემსახურება საბჭოთა მომხმარებელს. მას არასოდეს არ მიუღია ერთი შენიშვნაც კი. მომხმარებლები მისი მუშაობით კმაყოფილი არიან. ამხ. მალიანი დაასაჩუქრეს ძვირფასი რადიო-მიმღებით, საათით და სანატორიუმის საგზურით.

შეღავათი პერსონალურ პენსიონერებს

ტრამვაისა და ტროლეიბუსების საგმართველო აცხადებს პერსონალურ პენსიონერთა საყურადღებოდ, რომ 5 მარტიდან ტრამვაის ვაგონებით მოგზაურობისათვის მათთვის დაწესებულია შეღავათი: ერთი მმართველებთ მგზავრობისათვის პერსონალურმა პენსიონერებმა ბილეთის საფასურად უნდა გადაიხადონ 5 კაპ.

საამისოდ პერსონალურმა პენსიონერებმა უნდა იქონიონ სათანადო დოკუმენტი („პენსიონერის წიგნაკი“) ტრამვაის კონდუქტორებისათვის წარსადგენად.

ღღეს თეატრებსა და კინოებში

თეატრებში: სახოპერა — „ჩიო-ჩიო-სან“ (ტალ. № 142), **მარჯანიშვილის** სახელობის — „ჩატეხილი ხიდი“, **მუსკოშედია** — „ხაჯარათი“.

კინოებში: რუსთაველის სახ. — „გამანადგურებელნი“, **ოქტომბერი** — „გამანადგურებელნი“, **დამკვრელი** — საიუბილეო ფილმი — „კინოს ოცი წლისთავი“, **კომკავშირელი** — „პარიზის აისები“, **ლუქსემბურგის** სახ. — „მიგდებული ბავშვი“, **სპარტაკი** — „სედოველები“, „ჩვენი კინო“, **26 კომ.** სახ. — „პირადი საქმე“, **კომინტერნი** — „პეპო“.

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ვ. ხატიაშვილი

რეიგერის საგენეფოს ცნობა საფრანგეთში მთავრობის კრიზისის მომწიფების შესახებ

ლონდონი, 15 მარტი (საკდესი). რეიტერის სააგენტო იუწყება, რომ პარიზის პოლიტიკური წრეები შეშფოთებულნ არიან „ფინეთსა და სსრ კავშირს შორის ომის მოულოდნელად დამთავრებასთან დაკავშირებით“. სენატის გუშინდელი სხდომა სამ საათსა და 15 წუთს გაგრძელდა და გადატანილ იქნა ღეისათვის. სენატის გუშინდელი საღამოს სხდომის შედეგად „ბევრ წრეებში შექმნილ მდგომარეობას აფასებენ როგორც ისეთს, რომელიც ძალიან მოგვაგონებს სამინისტროს კრიზისს“. ზოგიერთი ფიქრობს, — აღნიშნავს შემდეგ საგენტო, — რომ შესაძლებელია მოხდეს ცვლილებანი კაბინეტის შემადგენლობაში, კერძოდ დანიშნული იქნება საგარეო საქმეთა ახალი მინისტრი, რომლის პოსტიც ამჟამად დალადიეს უჭირავს შეთავსებით.

ირანის გაზეთი სსრ კავშირსა და ირანს შორის ღადებულ სავაჭრო ხელშეკრულების შესახებ

თეირანი, 15 მარტი (საკდესი). საღამოს გაზეთი „ეთელაათი“, აქვეყნებს რა ცნობას საბჭოთა კავშირსა და ირანს შორის დადებული ახალი სავაჭრო ხელშეკრულების პარაფირების შესახებ, სწერს: „დიდი კმაყოფილებით შეხვდნენ ცნობას, რომ პარაფირებულ იქნა ირან-საბჭოთა კავშირის სავაჭრო ხელშეკრულება, რომელიც უახლოეს დროში იქნება ხელმოწერილი თეირანში. ამ ცნობამ ჩვენ დიდად გაგვახარა, ვინაიდან ხელშეკრულება განამტკიცებს ჩვენს ურთიერთობას და უზრუნველჰყოფს ეკონომიური ურთიერთობის ორივე მხარისათვის ხელსაყრელ განვითარებას სსრ კავშირსა და ირანს შორის. ცხადია, რომ ორი ქვეყანა, რომელსაც 2000 კილომეტრზე მეტი მანძილის სახმელეთო და საზღვაო საზღვარი აქვს, საჭიროებს ისეთ მჭიდრო ურთიერთობის დამყარებას, რომელიც დღითი-ღეე უნდა ძლიერდებოდეს.

ჩვენ ერთხელ კიდევ გამოვთქვამთ სიხარულს ამის გამო და ვუსურვებთ მთავრობას ამ უდიდეს წარმატებას, რომელიც ორივე ქვეყნის კარგი განზრახვის ნიშანს წარმოადგენს“.

ჩინეთში წარმოებული საომარი მოქმედების მიმოხილვა

სამხრეთ ჩინეთში უკანასკნელი დროის განმავლობაში იაპონელები უმთავრესად თავდაცვითს ბრძოლას აწარმოებდნენ. ჩინეთის ჯარის იერიშები ფუშავს იაპონელთა გეგმებს, რომელთა მიხედვითაც მათ ახლადმოსული ჯარის ნაწილებით უნდა შეეცვალათ დაღლილი ჯარის ნაწილები. მაგალითად, ჩოჯოუ-სვატოუს სექტორში (გუანდუნის პროვინცია) გაგზავნეს იაპონიის ერთი დივიზია, რომელიც ძიანსის პროვინციაში მოქმედებდა და რომელიც დასასვენებლად უნდა გაეგზავნათ. ამ დივიზიის წინაშე ამოცანად იქნა დასახული — დაჯახმარებოდა მარიონეტულ ხელისუფალთა ჯარს, რომელიც ჩენხაის (სვატოუს ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთით) რაიონში მოქმედებდნენ, და უზრუნველეყო ჩოჯოუ-ანბუ-ძეიანის (სვატოუს ჩრდილოეთ-დასავლეთით) საკომუნიკაციო ხაზები. იაპონელთა სარდლობამ ჩინეთის ჯარის წინააღმდეგ ბრძოლაში გაგზავნა ამ დივიზიის ნაწილი. მაგრამ ჩინეთის ჯარმა შეაჩერა იაპონელთა წინსვლა სვატოუს ჩრდილოეთით მდებარე რაიონში, როდესაც იაპონიის ჯარი ჩენხაიდან დასავლეთისაკენ გამოვიდა, ჩინელებმა ზურგიდან მიიტანეს იერიში მის წინააღმდეგ და 9 მარტს დაიკავეს ჩენხაი. იაპონელთა დანარჩენმა ჯარმა სამხრეთის მიმართულებით დაიხია. ამგვარად, ამ სექტორში იაპონელებმა ვერ შესძლეს ვერცერთი დასახული ამოცანის განხორციელება და ამასთან ერთად ჩენხაიც დაჰკარგეს.

კანტონის სექტორში იაპონელებს დაახლოებით სამი დივიზია ჰყავთ, მაგრამ სერიოზული ბრძოლა არც აქ არის.

გუანსის პროვინციის სამხრეთ ნაწილში, ნანნის რაიონში მდგომარეობა უცვლელია. სწარმოებს უმნიშვნელო ბრძოლა. ჩინელი პარტიზანები გამუდმებით ანგრევენ იაპონელთა კომუნიკაციებს ნანნისა და ცინჯოუს შორის.

ცენტრალურ ჩინეთის ფრონტზე ჩინელებმა იაპონელები განდევნეს ძინლინიდან (ფინსიანის სამხრეთ-აღმოსავლეთით, ძიანსის პროვინციაში) და ლაბუდან (ნანჩანსა და ვაოანს შორის). ხუნანის პროვინციის ჩრდილოეთ ნაწილში ბრძოლა სწარმოებს მდინარე სინძიანთან. მთელ ამ სექტორში იაპონელები დიდ სიძნელეებს განიცდიან მომარაგების დარგში იმის გამო, რომ ჩინეთის ჯარის ნაწილებმა გზები გააფუჭეს.

ბრძოლა სწარმოებდა აგრეთვე სუიჯოუ-ჩუნსიანის ხაზზე (ხუბეის პროვინცია). ბრძოლაში ინიციატივა ჩინელებს ეკუთვნოდა. 4-დან 8 მარტამდე იაპონელებს აქ 1.000-მდე კაცი მოუკლეს და დაუტყრეს. ამჟამად იაპონელები იხევენ ორი მიმართულებით — ჩუნსიანისა და სუიჯოუსაკენ. სუიჯოუ-ჩუნსიანის გზატკეცილს კონტროლს უწევს ჩინეთის ჯარი. ამ სექტორში იმყოფება იაპონიის 7 დივიზია, ამასთან მთლიანად დაკომპლექტებულია მხოლოდ სამი დივიზია. ჩინეთის არმიას ფრონტის ამ უბანზე დიდი ძალები ჰყავს, რომლებსაც შეუძლიათ მუდმივ დაძაბულ მდგომარეობაში იყოლიონ იაპონიის ჯარი და მოუსპონ ყოველგვარი ოპერაციის წარმოების საშუალება.

ხენანის პროვინციის სამხრეთ ნაწილში დიდი შეტაკება ხდებოდა სინიანის რაიონში.

ჩრდილოეთ ჩინეთში ჩინ